

268 Ft,
határon túl: 1 Euro

MAGYAR TEÁTRUM

XII. évfolyam, 9. szám • 2020. november

A Magyar Teátrumi Társaság havilapja

www.magyarateatrum.hu

Friss hírek a magyarateatrum ONLINE oldalán!

Széles Tamás

15. oldal

Nem engedik el a nézők kezét

A Magyar Teátrumi Társaság arra kéri a színházak vezetőit, munkatársait hogy a koronavírus-járvány miatt bejelentett szigorítások ideje alatt találják meg azokat a formákat, amelyekkel kapcsolatban maradhatnak a nézőikkel, számukra kulturális élményeket nyújthatnak - közölte a szervezet az MTI-vel.

"Ahogy a tavaszi időszakban sem engedték el a nézők kezét és ők sem a miénket, legyen ez így most, az év végén is" - fogalmaz a közlemény, amely kitér arra is, hogy a Magyar Teátrumi Társaság a járványhelyzet miatt bejelentett szigorításoknak a

színházakat érintő szabályait részletesen át fogja tekinteni.

A szervezet készen áll arra, hogy a színházakat és azok dolgozóit érintő, a bezárásból fakadó következmények enyhítésére vonatkozó javaslatokat tegyen. A szervezet egyben felszólítja a tagszínházakat, hogy a jogszabályoknak teljes körűen tegyenek eleget, ugyanúgy, ahogyan ezt a tavaszi időszakban is megtették.

"A most következő hetek arra is alkalmasak, hogy a színházak elvégezzenek olyan feladatokat, amelyekre nem volt elég idő azokban a

napokban, amikor naponta az előadások megvalósítására kellett koncentrálni. Ezen feladatok elvégzése munkát ad a színházi dolgozóknak" - írják.

A szervezet arra is kéri a színházban dolgozókat, hogy lehetőleg önkéntes munkával segítsék a gyógyító munkát ellátó intézmények tevékenységét.

A Magyar Teátrumi Társaság felmérést készít a színházak bezárásának szakmai és anyagi következményeiről, ezt a kormányzat és a színházi szakma rendelkezésére bocsátja - írja a közlemény.

Isten, humor és színészlelkek

Az, hogy Istennek létezik-e humora, az élet gyakori kérdései között szerepel. Ami viszont biztos, Orbók Áron és Vass Csaba velük született tehetsége, adománya a humor. A soproni teátrum színházi klubjának idei első produkciója az Isteni színjáték avagy. című a

két színész előadásában emlékeztet sikert és nagy tetszést aratott. A biblia történeteket felvonultató darabban olykor improvizációnak, stand up comedynek ható jelenetek sorjázta szórakoztatóan, ugyanakkor tiszteletteljesen, megőrizve a jó ízlést.

Előadás közben érte váratlan meglepetés a hetven éves Mikó Istvánt!

„A boldog életnek a receptje ennyi: – Szeretni, szeretni és szeretve lenni... álmokat megélni, boldogságra lelteni.” olvasható Aranyosi Er-

vin verse, mely tökéletesen tükrözi a most 70. életévét betöltött Jászai Mari-díjas, Erdemes Művész, Mikó István életfilozófiáját, aki többször

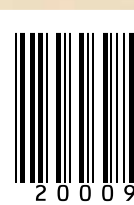
lenyilatkozta már, hogy azért boldog, mert egész életében azt csinálhatta, amit szeretett.

Nem történt semmi Kántor Kata szólókoreográfiája Űr-Tánc / Lánc-Reakció

Testünk az idegrendszerünk nejlonzacskójában forgolódik. A zacskó szája légzésnyire nyitott, megszagathatnánk, s kiléphetnénk rajta. Úgy teszünk, mintha. Pedig dehogyan.

Minek? Ha kívül az idegrendszer, a Kosmosznak odabenn kell lennie. Kántor Kata szólókoreográfiája Egyed Bea számára készült. Mi végre bennünk a kozmosz? (Évadmustra)

Tökéletes első balettélmény

Hamupipőke történetét táncolja el a KCB

Ilyen még nem volt a Kecskeméti Nemzetiben: a Kecskeméti City Balett első ízben táncol el kimondottan gyermekeknek szóló előadást a nagyszínpadon! Hamupipőke meséje érzelmdús koreográfiával, hangulatfokozó zenével és egy csodaszép, valóban mesébe illő látványvilággal csábítja a kicsiket és persze a felnőtteket is a teátrumba. Az előadás kapcsán Barta Dóra koreográfus-rendező mondja el, miért szeretett bele a történetbe.

Mennyire modern Hamupipőkére számíthatnak a kicsik és nagyok a Kecskeméti Nemzeti színpadán?

Barta Dóra: Csak annyira, hogy a jelenünkre reflektáljon, ne legyen poros kinézetű, elavult gondolatú. A modern szót ezért óvatosan használom, mert hamar arra asszociálnak róla az emberek, hogy valamit túlságosan megváltoztattunk.

Milyen fő gondolatok, irányvonalak körvonalazódnak a rendezésben?

Jelen pillanatban Hamupipőke átváltásának pillanata izgat leginkább. A probléma meséhi megoldása szerint, a főszereplő a tündérkeresztánynak köszönheti a helyzete jobb alakulá-

sát, ezzel átadva egy másik személynek a változtatás lehetőségét. Úgy vélem, Hamupipőke a látszat ellenére erős személyiség, a rossz elleni kitartása, a jó melletti elkötelezettsége mind erények. Édesanyja üzenete kíséri, támogatja abban, hogy merjen lépni, eljusson a hamutól a királyi palotáig. A félelemtől a kiteljesedésig. Számomra attól válik még érdekesebbé a karaktere, hogy sokáig azt hiszi, a feleszmélést másnak köszönheti, szerintem pedig ő maga vette kezébe a sorsát. Ettől a megközelítéstől tartom korszerűnek. Természetesen megjelennek majd a jól ismert, kedves szereplők, például az egerek, nem hagyjuk ki a szerelmes jeleneteket, és az alaptörténeten sem változtattunk.

Melyik Hamupipőke-verzió hatott Önre a leginkább?

Nem vagyok nagy konyhatündér, de a karantén alatt rádöbbenem, miért nem tudok recept alapján főzni. Egy ételhez sok elkészítési módot nézek meg, majd végül ezeket kivonatolva és kombinálva, megszületik a fejemben egy új recept. Hasonló attitűddel szerkesztem az előadásokat is. Mindig visszakeresem a lehető legautentikusabb forrást, kutatom, mi lehetett az alkotó szándéka, majd keresve a kapcsolódási pontokat, ha érzem, hogy a

különböző feldolgozások összecsengenek, akkor előszeretettel gyűrom őket egybe. A Hamupipőke esetében Charles Perrault és a Grimm-testvérek verziója egyaránt inspirált.

Mekkora kihívás a kutyuk világában a táncon keresztül megszólítani a gyerekeket?

Valószínűleg nehéz kirobbantani őket a tablet meg a számítógép elől, és leültetni a színházi székbe, felkelteni a figyelmüket azonban már könnyebb, hiszen ismerjük az alapigényrendszerüket, például a

tempót vagy a változatosságot tekintve. Erős impulzusokkal - és ez alatt inkább az érzelmi, mint a vizuális hatást értem -, s magával ragadó hangulattal meg lehet őket fogni. Szeretjük ráhangolni a gyerekeket az előadásra, ezért olykor beszélgetek velük kicsit a kezdés előtt, amikor még zárva a függöny. Nem vagyok feltétlenül híve annak sem, hogy mindent csendben, összeszorított lábakkal, térdre tett kézzel kell végignézni. Természetesen, meg kell tanulniuk a kisebbeknek is a színházi etikettet, de ez a generáció már aktívabban részese szeretne lenni a produkciónak. Az pedig már a mi felelőségünk, hogy úgy meséljünk el nekik egy történetet a színpadon, hogy elakadjon a lélegzetük. Szerencsére remek segítségem van a hétéves kisfiam személyében, akinek a véleményére mindig figyelek.

Igazi álomvilág elevenedik majd meg a színpadon?

Rendkívül vizuális alkat vagyok, ezért amint elkezdek gondolkodni egy darabon, ahhoz azonnal egy nagyon erős belső látvány is társul. A díszlettel intenzív képi hatást szeretnék kiváltani, ami részletgazdag, cizellált, de mellőzi a giccsét; és ami a legfontosabb: minden pillanatban tükrözi Hamupipőke lelki állapotát. A víziómat Rákay Tamás díszlet-

tervező gondolta tovább, valósította meg. Jelmezben pedig a Disney-világ és a mai magyar haute couture közti mezsgyén egyensúlyozunk, miközben persze nem téveszthetjük szem elől a praktikusságot sem, hiszen a ruha nem korlátozhatja a táncosokat a mozgásban. Ebben Márton Richárd az alkotótársam.

Üvegcsipő lesz?

Természetesen! Jó messziről érkezik...

Felcsendülnek ismerős dallamok?

Aki látta a Traviatát és az Anna Kareninát, annak most is hasonló élményben lesz része. Egy változatos válogatás készült, mindig az adott érzelmi állapothoz legtökéletesebben illő zenével.

Az olyan klasszikus meséknek, mint a Hamupipőke, nincsen felső korhatáruk, felnőtteknek is ad új felismeréseket, nézőpontokat. Mi az ajánlott alsó korhatár?

Egy óránál rövidebb az előadás, lenyűgöző látványvilággal és egyértelmű cselekménnyel, így azt mondanám, óvodás kortól már befogadható. Általános iskolásoknak jöleső tempókkal, felnőtteknek is érvényes humorral készült. Jó szívvel ajánlom a szülőknél, hogy legyen ez gyermekük első balettélménye!

Színkódolt Férjek és feleségek

Woody Allen 1992-ben megjelent, humorral és érzelmmel átszótt filmje extravagáns jelmezekkel és igazi New York-i hangulatot idéző díszlettel elevenedik meg decembertől, a Kecskeméti Katona József Nemzeti Színházban. A Férjek és feleségek rendezője Sente Vajk, a társulat főrendezője, akinek az egyedi látványvilág kialakításában Kovács Yvette Alida jelmeztervező és Rákay Tamás díszlettervező a társai.

Az elindulásban a film segített az előadáson dolgozó csapatnak, ám ügyelnek rá, hogy semmiképp ne próbálják imitálni a rendkívül egyedi Woody Allent, sokkal inkább egy saját verzió felépítésén munkálkodnak. A műhely már javában gyártja a díszlet elemeit, következhet a részletek cizellálása, és a jelmezek ugyan-csak a kivitelezés fázisába léptek.

“Vajk azt szerette volna, hogy ne egy kizárólag naturalista teret mutassunk meg, de ne is rugaszkodjunk el tőle teljesen. Külső házfalakat látunk képkeretekbe foglalt ablakokkal, téglás falfelületekkel,

ahogyan New York utcáin sétálva szembe jönnek velünk ezek az épületek. Hatásával, bútorozásával aztán ez az enteriőr alakul át egy-egy jelenethez” - festi le képzeletben a színpadképet Rákay Tamás. “Széthasadt képkeret keretezi a színpadot, férfi és női oldalra bontva az előteret, hogy kidomborítsa az ellentétpárokat.”

A film a '90-es években játszódik, de az előadás nem akar ennyire szigorúan kort mutatni, hiszen a házasság és a szerelem minden pozitív és negatív velejáróját bemutató történet dilemmái, mondanivalói örök érvényűek.

“Nem látunk majd mobiltelefon, ennyire nem leszünk modernnek, de nem akarjuk azt sem, hogy a darab a '90-es évek lenyomata legyen” - magyarázza a díszlettervező, aki nagyjából a filmmel egy időben született, így számára különösen kedves ez a korszak, de maga a történet is. “Bevallom, sokáig nem tudtam értelmezni Woody Allen művészetét. A filmjeinek a képi világa hamar magával ragadott, de ahhoz kellett egy kis idő, hogy megértsem, miért alkot ilyen történeteket. Most

már tudom más szemmel nézni a filmjeit, átérezni azt a mélységet, amit ő gondolt a világról, az életről.”

Az írógép fontos eleme a darabnak, Gabe - az egyik férj - író, aki irodalmat tanít az egyetemen és a történet bontakozása közben egy regényen munkálkodik. Mivel több szereplő kiválóan zongorázik, Sente Vajk rendező vitt egy csavart a fő kellék megalkotásába: az írógépbe egy zongorát rejtenek, amely sokszor megszólal majd az előadás alatt.

A darab mozgatható díszlet kap, mivel a kecskeméti teátrum tervei között szerepel, hogy a későbbiekben tájelőadásokra vigyék az egyszerű elgondolkodtató és nevetető, tanulságokat és elrettentő példákat kínáló produkciót.

“Ez általában olyan szempontból jelent extra kihívást, hogy nem tudom előre, pontosan hova viszik majd a produkciót, így felmerülnek a logisztikai kérdések a pakolástól a színpadi beépítésig és bontásig. Ez a díszlet viszont meglehetősen mobilis lesz.”

A New York-i látkép mellett a jelmezek határozott színvilága hatá-

rozza meg az előadás látványvilágát. Kovács Yvette Alida Sente Vajk szemén keresztül kedvelte meg igazán a Férjek és feleségeket, ezért nagy örömmel nézett a közös munka elébe és már rendkívül izgatottan várja a végeredményt.

“Sente Vajkkal minden munkánk más és más, ennek például az a különlegessége, hogy nagyon erősen alkalmazkodik a színekhez és az általuk hordozott információkat. A karakterekhez a személyiségüknek megfelelő színeket társítottunk. Mivel a szereplők a darab folyamán gyakran változtatják partnereiket, ilyenkor kiegészítőket is cserélnek a jelmezükön: felveszik az éppen aktuális társuk színét egy-egy ruhadarab vagy öltözet részlet erejéig. Például, ha az alpból barnába bújtatott Gabe Judyval van együtt, akinek a sárga a színe, akkor Gabe felvesz egy sárga pulóvert és cipőt. Ezzel jelezzük a szereplő lelki állapotát és kapcsolatban való hovatartozását” - fejt ki a jelmeztervező.

“Nagyon sokat készültünk, több iránnyal is próbálkoztunk, mire megszületett a végleges koncepció: gondolkodtunk azon, hogy egy karakteren belül eltérő színtónusokat vonultassunk fel, vagy a karakter jelmezének fazonja is fejlődjön a sze-

mélyiségének alakulása mentén, de úgy éreztük, ezek a színekkel megvalósított, igen erőteljes jelzésrendszerünk ellen dolgoznának. Ezért abban maradtunk, hogy mindenkihez, az idő múlásától függetlenül mindössze egy szín társul. Lecsökkentettük tehát a jelmezek összetettségét, hogy erősebben funkcionáljanak mint kommunikációs eszköz” - teszi hozzá.

Annak ellenére, hogy több szereplő játszik a darabban, hét színnel dolgoznak, hogy ne zavarják össze a nézőket. Az a négy plusz három szereplő kap saját színt, akik kifejezetten a kapcsolatrendszer alakulásában dominálnak: a két baráti házaspár tagjai, a facér ismerős és a két fiatal hölgy. A kiegészítő karaktereket pedig szürkébe öltöztetik.

“Szem előtt tartottuk természetesen, hogy egymással is működjenek a színpárok. Alapvetően látvány szempontjából dominánsak a színek, de persze jelentést is hordoznak, például Rain fiatalágát fehérrel hangsúlyozzuk. Építünk tehát arra, hogy a színek bizonyos érzéseket, asszociációkat indítsanak el a nézőkben. Szerintem egy nagyon látványos előadást láthat majd a közönség!”

Bemutató:

2020. december 11.

Szerzőink, munkatársaink:

Tarics Péter

Csicsely Zoltán

Fekete Péter

Kovács Attila

Józsa Mihály

Nyári Attila

Ferencz András

Balogh Tibor

Mélyvízben Kecskeméten

Támadi Anita és Kelecsényi Panni egyetemi hallgatók

A kecskeméti közönség megszokhatta az elmúlt években a Cseke-osztály színésznövendékeit az előadásokban. Támadi Anita és Kelecsényi Panni neve bizonyára ismerősen cseng a nézőknek. Az idén már végzős egyetemisták előbb kisebb szerepeket kaptak, amiket nagyobbak követtek, most pedig, a Nyolc nő c. bűnügyi komédiában meghatározó karaktereket, egy testvérpárt játszanak. Ennek kapcsán meséltek élményeikről, tapasztalataikról.

Egyre több előadás címe tűnik fel a nevek mellett. Épül a rutin?

Kelecsényi Panni: Az, hogy estéről estére felléphetünk, természetesen hozzá magával a színpadi rutint. Érzem, hogy fejlődöm, de szeretnék még szabadabban rendelkezni magammal a színpadon. Tehát igen, épül a rutin, de még rengeteget kell tanulnom.

Támadi Anita: Én ebben egy fokozatosságot érzek. A Gardéniában, majd a Nyolc nőben új kihívásokkal találkoztam, a korábbiaknál nagyobbakkal. Most például mind a két előadásban szinte végig szín-

nyagok, ami újdonság, hisz kezdetben, az első színpadi szerepeimben, egy-egy jelenetben kellett csak ott lenni, koncentrálni, és most, egy másfél-kétórás előadásban kell végig ugyanúgy beleadni mindent, miközben egy pillanatig sem lankadhat a figyelmem. Azt hiszem, egyre komfortosabban érzem magam a színpadon, de természetesen még messze nem mondanám magam rutinossáknak. Eleinte jobban izgultam, mostanában már inkább egészséges izgatottsággal várom a színpadra lépést.

KP: A Nyolc nőben profi színésznőkkel állunk egy színpadon, akik minden alkalommal ugyanazt a magas színvonalat tudják hozni. Nekem ehhez még nincs meg a kellő tapasztalatom. Minden előadás előtt küzdök magammal, hogy elhiggyem, meg tudom csinálni. Azt hiszem, még kell egy kis idő, mire meglesz a kellő magabiztosságom. A darab végén mondom egy hosszú monológot, ami meglehetősen hangsúlyos, tehát ez nagy felelősség. A premier óta pedig nagy kihívás, hogy az előadások folyama ne változtasson a szerepemem, megmaradjon pont ugyanolyannak a karakterem

és a játékom, amit a bemutatóra felépítettünk. Furcsa megszoknom, hogy a rendező csak a premierig kíséri minket, utána nincs ott minden előadáson.

Csupa hölgy dolgozott a Nyolc nő c. előadásban. Nektek ez milyen tapasztalatokkal szolgált?

KP: Azt hittem, hiányozni fognak a férfi energiák a munkafolyamatból, de rendkívül pozitív hangulat övezte a próbákat. Négy lánytestvérem van, nekem tehát otthonos érzetet ad a sok csajszi egy helyen, de azért persze üdítő volt utána a férfi társaság.

TA: Velem augusztus óta nő partnerek állnak szemben a színpadon, a Gardéniában négyen vagyunk hölgyek, a Nyolc nőben dupla annyian. Három próbával töltött hónap után meg kellett szoknom, hogy például egy edzőteremben férfikkal is lehet találkozni, erre hirtelen rácsmélalni szinte zavarba ejtő volt.

Az egyetemen osztálytársak, a Nyolc nőben testvérek vagytok. Színházon kívül milyen a kapcsolatotok?

TA: A próbafolyamat nagy részében egy lakásban is éltünk, aminek voltak előnyei, hiszen még hazatérve is tudtunk az előadásról beszélgetni. Négy éve vagyunk osztálytársak, és ez nagy biztonságerzetet nyújt, hogy bár az első önálló lépéseinkkel próbálkozunk, de még karnyújtásnyira vagyunk egymástól, ha valaki esetleg kicsit megbillen.

KP: Sokat jelentett, hogy egy-egy rosszabb napunkon számíthatunk a másik közvetlen támogatására, hiszen ismerjük egymás erősségeit, gyengeségeit, tudjuk, mikor mi segít átlendülni egy akadályon.

Csapó Virág tanított titeket az egyetemen és a darabban is szerepel. Most is kaptatok tőle útmutatást?

TA: Bármikor kérdezhettünk tőle és mindig volt hozzánk egy-két biztató szava. Tyúkanyóként vigyázt ránk, de közben mégis azt éreztem, hogy partnerként dolgozhatunk vele együtt.

KP: Mind Virág, mind a többi színész és Kéri Kitty rendező ugyancsak segítőkészek voltak velünk. Kitty, aki szintén tanárunk, tartott a próbafolyamat elején egy megbeszélést nekünk, egyetemi hallgatóknak, de ezzel együtt teljesen egyenrangú csapattagként kezelt minket mindenki.

Mennyire áll hozzátok közel a krimi műfaj?

KP: Szeretem Agatha Christie-t, sok, a történeteiből készült filmet láttam és néhány könyvet is olvastam tőle, szóval ez adott egy jó kiindulási alapot. Anitával pedig együtt néztünk egy krimit, és jókat derültünk rajta, amikor felfedeztük, hogy szinte ugyanazok a kérdések hangzanak el benne, mint amiket mi is felteszünk a darabban.

TA: A teljes előadásban 108 kérdést teszek fel, én így ismerkedem a krimi műfajának kimeríthetetlen kérdésekből álló tárházával.

Panni, te meglehetősen extrém karaktert kaptál: Catherine egy vad, szemtelen, lázadó tini első blikkre, mégis rendkívül érzékeny...

KP: Nagyon sokat kerestem, ki is ez a lány, mert abszolút nem hasonlít rám. Aztán találtam magamban mintákat a megformálásához, és elkezdtem egyre jobban élvezni ezt a szerepet. Sokat segített a jelmez és a smink, és egy kicsit to-

vább is gondoltam Catherine kinézetét: egyeztetve a jelmeztervezővel, beszerettem még pár kiegészítőt, például orrpiercinget. Megkedveltem Catherine-t, kicsit kiélhetem a vadóc énem, amilyen a valóságban nem lennék, itt viszont senki sem dorgál meg, ha csúnyán vagy flegmán beszélek. Eleinte megriadok, ha a rám osztott karakter a szöges ellentétem, de aztán mindig nagyon élvezem a kihívást.

Anita, neked könnyebb volt a jó kislány Susanne szerepével egygyé válni?

TA: Susanne hatalmas megfelelői kényszere ismerős volt, előfordul, hogy ez bennem is erősen dolgozik. Emellett azért egy vidám, céltudatos lány, aki addig nem nyugszik, amíg a dolgok végére nem jár. Ezzel nem jelentett gondot azonosulni. A történet előrehaladtával kiderülnek viszont a felszín alatt bujkáló titkok, amiktől ez a karakter igazán összetett és izgalmas lesz - ebben volt kihívás számomra bőven.

Utolsó éveket töltitek az egyetemen. Várjátok, hogy kézbe vegyétek a diplomát?

TA: Én még szeretem az egyetem nyújtotta biztonságot. Sokaktól hallottuk már, hogy ezen a pályán az ember egész életén át tanul, sosem teljesen kész egy színész. Most, hogy egyetemista vagyok, más dolgom sincs, mint tanulni és fejlődni. Úgy képzelem, hogy kilépve a nagybetűs életbe új és ismeretlen feladatok várnak majd, amiktől én még kicsit tartok, és szeretnék a lehető legfelkészültebben beleugrani a mélyvízbe. Természetesen célba érni és kezembem tartani a színművész diplomát hatalmas dolog lesz számomra.

Utoljára vesztek részt szereplőként a SZÍN-TÁR Fesztiválon is. Sokat tanultok a többi egyetemi osztály előadását nézve?

KP: Érdekes és tanulságos belelátni a többi, magyar nyelvű színművészeti egyetem munkájába, felmérni, ugyanaz az évfolyam nagyjából hol tart hozzánk képest. Remek alkalom, hogy feltegyük egymásnak a kérdéseinket, átbeszéljük a meglátásainkat.

TA: Egyetemista éveink alatt sokakat megismertünk korábbi fesztiválokon, sőt, volt, hogy ezeken együtt is dolgoztunk velük, így én azt érzem, hogy általában a SZÍN-TÁR Fesztiválon ismerősöket és barátokat nézhetünk meg a színpadon. Természetesen a saját előadásunk miatt is izgatott vagyok, hogy a diplomamunkánkat, az Árvácska REMIX-et újra játszhatjuk. Örülök, hogy előtte még Forgács Péterrel is dolgozhatunk rajta kicsit, hogy úgy menjen az előadás, mint tavasszal, a vizsgán, vagy még jobban!

Szerzőink, munkatársaink:

Tompagábor Kornél

Kiss József

Varga Róbert

Mészáros István

Szabó Anikó (Szaan)

Rákász Judit

Pálfalvi-Pottyondy Nóra

Nem történt semmi

Kántor Kata szólókoreográfiája

Úr-Tánc / Lánc-Reakció

Testünk az idegrendszerünk nejlonzacskójában forgolódik. A zacskó szája légzésnyire nyitott, megszagathatnánk, s kiléphetnénk rajta. Úgy teszünk, mintha. Pedig dehogyan? Minek? Ha kívül az idegrendszer, a Kozmosznak odabenn kell lennie. Kántor Kata szólókoreográfiája Egyed Bea számára készült. Mi végre bennünk a kozmosz?

Az előadás alapfénye a mozisötét. Sejtelmek erjesztője a fényhiány, hisszük hányavetien, fogalmunk sem lévén arról, hogy a több fényel mire mennénk, vagy sejtelenmentességet okozna-e a vaksötét? A fülünkbe szüremelő zaj-zene magabiztossá tesz, kezdetét vette valami, s csakugyan, látjuk megmozdulni hamarosan a keresett nőalakot. A nézőtér legfelső sora közepén mocorog-dereng. Ahol az égbolt és a tengervíz találkozik – az óceánhorizont. Tengerhullámok a szöllyesorok, tarajuk a széktámlasor.

Semmit sem elsietve, leküzdve a zsöllyekadályokat, megindul felénk. A parton ülünk, a szárazföld mi vagyunk. Amikor az utolsó hullámmal a főenyre ér, hínár gyanánt lánc övezi a nyakát, s annak túlsó végén, kagyló helyett egy fekete férficipő. Férficipő láncán függő nő? Vagy, a nyakában tartva, a szerelem a túlsó partra? Találgatásunk elé idézzük fel

a koreográfus-rendező irányítversét, Schein Gábor Üdvözlét a kontinens belsejéből c. kötetéből.

Mennyi repedés mindenben. Szétfutnak sugár irányba és keresztbe,

egy pillanat se kell, hogy tovább szakadjon a kusza háló, szüntelen rianás az anyag fagyos belsejében. Roppanások, dörrenések, melyeket senki sem hall. Kitérnek az apró hézagok, sötétség tör be a vékony ereken, minden kiterjedés megkettőzi magát.

A test beleolvadna a végső ürességbe. Elég egy apró ütés. Egy semmisség, egy véletlen. Elég egy szó, a figyelem kékhálála. Elég, hogy a vágy ütköztessen egy részecskét az agyban saját ellentétével.

Hogy megtörtént, egy villanás tudatja.

A test hirtelen megrázkódik. A vágy és a félelem tombolása minden sejtben

felgyújtja a sötétséget, ami ettől még mélyebb lesz. Amit egynek hisszük,

talán ezer sziget inkább, összetörlődva.

A repedések tarthatják őket egyben.

Mondjuk azt giccsesen, hogy a magzatvízből kijutva, az élet tengerén hánykódva, a vágy vetette partra lábunk elé a serdülő leányt.

A testtudatosság érvényesülésének korlátja, hogy minden első, megtett mozdulatunknak részben autonóm következménye a második. Az autonómia gerjeszthet lépés-láncreakciót, vagy széttartást. A partot ért leány reakciója a láncára, nem láncreakció. Tyúk-tojás dilemma: mi keletkezett hamarabb, a csalódás, vagy a vágyunk? Kiszakadtunk-e az anyaméhéből, vagy a világ szippantott ki onnan? A kedvünkre van-e a világ, vagy mi születünk a dicsőségére? Miért hisszük, hogy sodródunk, amikor éppen a célunk felé visz az ár? Hibázunk-e, ha az úszásunknak hisszük a kedvező irányba sodródást? A polgári mitológia démonaival hadakozik a serdülő leány: nem mer engedni érzelmei csábításának, mert a buja férfinem lehetséges szex-prédájának érzi magát, de azért sem, mert az ölelés illem szerinti konzekvenciájától, a házasságtól retteg.

Rablánc-e a mentőlánc? Viszszatér nevelkedési pályája félútjára. Az emlékezet tartományában, ez a kedves leánybarátnők korszaka, ám retró íven érkeve, a férfitagadó feminizmus, maga. Az egyetlen férficipő helyett sok női lábbeli sorakozik az útján, s némelyiket kitérítően fel is ragasztja szobája falára. A saját testére való rácsodálkozás lesbikus kalandjai. Mit jelenthet rettenete a másik nimmel való közösüléstől? A

tetszőnek mutatkozás és tisztának megmaradás egymásra vetített igénye: nárcizmus és szüzesség. Nehéz mozdulatot találni annak kifejezésére, hogy a női integritásvédelem (a szüzességőrzés) feltétlen reflex, az idegrendszer ösztönöröksége. Ez a jelenet egyike azoknak, amelyekben segítően ráhallatszik a táncra Tóth Andor zenéje.

Lehull a mennyből egy függönyvost, nejlonszűzhártya, amelyekhez korábban vad indulattal hajította oda a leány az összes női lábbelét. Most kifut a nézők közé, és a fejükön/agyukon áthúzva, menyasszonyi fátyollal teríti be a színpadot. E percen elém villant Tadeusz Rózewicz Fehér házasság c. drámájának két (a kecskeméti és az egri) előadás- emléke. A világháborút követően ismertté váló író az avantgarde és a szecesszió formaötvözetével teremtette meg azt a rideg-buja világot, amelyben a menyasszony a szűz-nász reményét feladva, házasságra lép. A Beke Sándor által rendezett kecskeméti előadásban Holl Zsuzsa, Bianka, mielőtt lefekszik Benjámint mellé nászi ágára, megáll tükrök előtt. Lassan levetkőzik, s hirtelen menekülő mozdulattal megnyitja a tükröt, s két lapja (a patak vize) közé lép. Percnyi menekülése önmaga felé, tükrözésbe – utolsó kísérlete, reményvesztett gesztusa, mielőtt odaadná önmagát a szó lehető legmélyebb, teljesebb értelmében. (György Péter kritikája nyomán)

Kántor Kata rendezésében, a bevezetőmben említett nejlonzacskó a kettős tükör. A törvényes magány sátra. Markó Iván tanítványa. Mesterénél megtanulhatta, hogy nagy-közösségi élménnyé kell formálni

a táncal az egyének benső ügyeit. A Nem történt semmi e leckének a megfordítottja. Hiányoznak a történelmi-társadalmi viszonylatok. Apró mozdulatjelek látszanak, amelyek a pszichikum korábban volt ősröbbanásának a szilánkjai. Mivé leszünk, ha hirtelen a két lábunk között nyílik meg a világegyetem? Sokrétű a világ. Fáradságos munkával lehetséges rekonstruálni az ősröbbanás okozta mozaik halomból az emberi igazság egy-egy emlékmaradékát. Arccal a tengernek. Háttal a tengernek. Tengerben fuldokolva. Az idegrendszer alatti sátorélet kozmikus magány. Irritálhat a nejlonszűzhártya, de bármekkora tömeg közepén is elérhető a jógi állapot.

Egyszemélyes darabban, az előadó a minden. A külső ingerek áldozata, haszonélvezője, elhárítója: emlékvédő és tervező a szerelmes vegetáció közepette: védetlen és páncéldeztető. Előidézője a rianásnak, nem másért, mint hogy a Kozmosz repedései között keletkezett fekete semmit legyen kinek kötőanyagga táncolnia.

Színlap

Jelen Színház produkció

Előadások helye: Eötvös10 Közösségi és Kulturális Színtér (Budapest)

Előadó: Egyed Bea

Jelmez: Szűcs Edit

Díszlet: Körmendy Pál

Zene: Tóth Andor

Dramaturg: Szurma Ágnes

Koreográfus: Kántor Kata

Külön köszönet a kassai Thália Színház színművészeinek: Lax Juditnak, Latócky Katalinnak és a kassai Thália Színháznak

Balogh Tibor

Képek: Jókuti György

Szerzőink, munkatársaink:

A lap tervező grafikusai:

Tölgyesi Tibor

Niedzielsky Katalin

Dóra-Horváth Krisztina

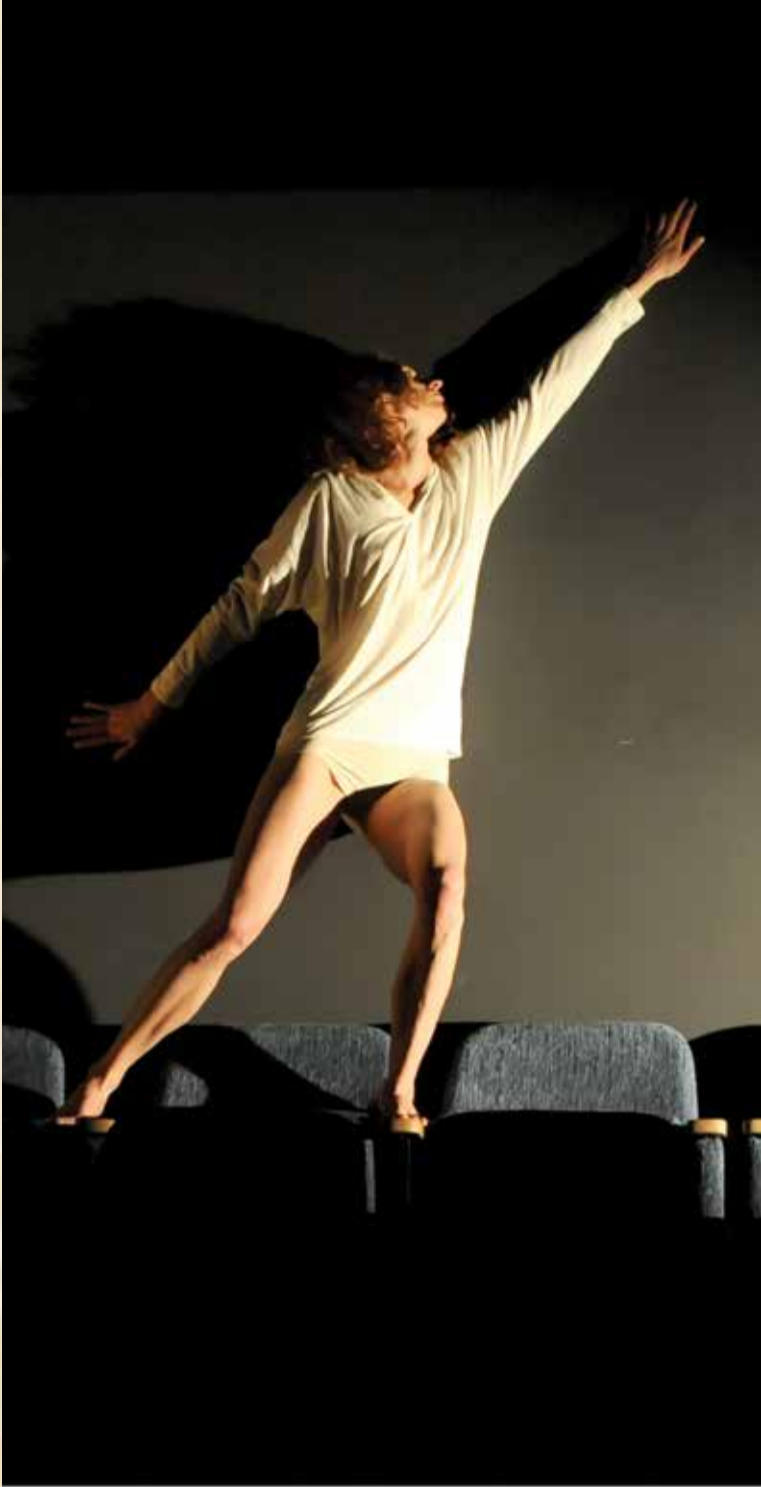

Schütz Péter

Lengyel Tibor

A padlás – Soproni Petőfi Színház

Peresztrojka

Űrbéli súlytalanságban keringő színészek. A fényeken túlról szimfonikus zene árad: A padlás padlása fölött huszonöt tagú zenekar játszik: Presser Gábor, Sztevanovity Dusán és Horváth Péter műve Pataki András rendező által újragondolva: neoklasszikusra hangszerelt mesemusical nyugdíjérett kamaszszülőknek, a gyermekeiknek és az unokáiknak.

A Krisztus szerinti harmadik évezredünk második évtizede reményteljes és baljós impulzusok özöne volt: a világvégével fenyegető világszabadság harsonapróbája. Érzékeny művészeink, megfejteni vágyva a benyomáskösz jelrendszerét, történelmi analógiákat építettek alkotásaikba olykor. Látnunk lehetett például Táborosi Margaréta újvidéki, majd Vidnyánszky Attila Budapesti operettszínházbéli rendezésében, hogy Kálmán Imre Csárdáskirálynőjének cselekményszálaiba beleszövődnek diszkrétan a darab keletkezésének kormotívumai (1914-16 háborúérzete). A padlás rendezője hasonlóra vállalkozott: megidézte előadásában az ország 1986-88 közötti hangulatát.

A padlás hangulatkompozíciója az alkotók ifjonti életambícióinak foglalata. Mert kell egy hely.

mert kell egy hely,
hol minden szellem látható
mert kell egy hely,
hol minden szólam hallható
mert kell egy hely,
hol nem fázna a csillagok.
mert kell egy hely,
hol emlékünk majd élni fog
mert kell egy hely,
egy vonzás, melyhez tartozunk
mert kell egy hely,
hol néha másról álmodunk...

A hangulatidézetnek természetes időtere a szerzők társadalmi felnőtté válásának periódusa. Mert kell egy hely – énekelte magában a politika-vezérek kórusa, amikor 1965-ben a Nemzeti Színház épületét romba döntették. Ám karnagyuk nem erre gondolt 1964-ben, a robbanószer megrendelésekor. Arra inkább, hogy kell egy méltó hely népünk nagyjainak, ahonnan majd ünnepélyesebben tudnak integetni alattvalóiknak május 1-jén, a munkájuk ünnepén, vagy rázhatják öklüket a gaz impe-

rialisták kémholdjai felé, s mutogathatják a világbékeharc alatt dühögő tankjait minden április 4-én. Az a lenini szikra pattant ki ugyanis a pártfőkből, hogy épüljön a Városliget szélén, a Felvonulási téren másik tribün, amelynek lehet nyúlványa az új Nemzeti Színház. A sebtében kiírt, majd megismételt tervpályázatnak két második díjasa lett. Az eredményhirdetést követően, Hofer Miklós vezetésével, ténylegesen a Középület-tervező Vállalat foglalkozott az épület tervezésével – két évtizeden át. Végül az engedélyezési- és kiviteli tervek alapján, 1985-ben az építésügyi hatóság kiadta az építési engedélyt, az építkezés azonban nem jutott tovább néhány fa kivágásánál, amelyeket utóbb, 1987-ben pótoltak.

Ily korban éltek A padlás szerzői, s ezt engedi látnunk – az örökzöld slágerekre vált dalok közé ágyazva jelzéseit – a soproni társulat. E nagyszerű térről megidéve, a Rádiós – Papp Attila játssza – búvóhelyén visszatérően ott lebeg a Lenin-szobor. Pátzay Pál négy méter magas monstrumát 1965-ben állították

fel, 1989-ben távolították el, majd 1993-ban a Szoborparkban kapott végső nyughelyet.

'65-'89 emblemikus figurái a darabban a mély-materialista, a szellemvilággal nem érintkező agyrend-felügyelők, az erre ténykedő fegyveres betörő, Barrabás B. Barrabás üldözői. A bűnöző háromnevű, alighanem az ideiglenesen még éppen a hazánkban állomásozó szovjet alakulatok kötelékéből megszökött baka, és a nyomravezető Témüller szerint, a Rádiós időgépe körüli padlásrészen rejtőzik. Major Zsolt minden idők nyomravezetőjét (beszűgőjét, feljelentgetőjét, együttműködőjét, tégláját) hozza színre, éppen olyan figurát, amelyet a szerzői képzelet teremtett. Szerepköre szerint lehetne az Egy szerelem három éjszakája Légósa is ez az egykori ház-mester, akit detronizált – önkéntessé fokozott le – a kádári konszolidáció. Esküdt ellensége a padlásterben folyó antennázgatásnak: Frakciózunk, mi? Frakciózunk? – hangzott a tettenéző kérdés a kommunista korban: megesküszik, hogy Rádióst és leány-

pajtását lebuktatja. Célja érdekében hajlandó kihasználni a magasabb rendű kapcsolatait is. Esméje az egyenlőség, övé a pálya. A szellemalakulatának legsötétebb lénye.

Az alkotók (és a jelen sorok írója) kamaszkorában – a honvédelmi nevelés ürügyén, valójában inkább az egyéni képességek kibontakoztatását szolgáló, megtűrt foglalkozási formaként – az igényesebb iskolákban eluralkodott a rádióamatőr szakkörök divatja. A szakkörtagok, mint a Rádiósunk, azért olvasták a szakirodalmat, s kutyüzték ezerral, hogy az éterben valaki ismeretlenre bukkanjanak. A lelkesültségük óráiban megszünt számukra a külvilág. Ekkoriban valamennyi, a felsőfokú képzésben részt vevő diák számára tananyag volt a dialektikus és a történelmi materializmus. Tantárgyvizsgákon (kollokvium+szigorlat) mérték a hallgatók istentelenségi fokát. A '70-es évek elején hatalmas riadalom támadt pártvezéri körökben, amikor jelentések érkeztek több felől, hogy a gimnazisták közé leiszívárgott, s immár járványszerűen

terjed a szubjektív idealizmus. A Kovács Frigyes alakította Felügyelő – a betörőüldöző osztag legokosabbika – sem tudhatta, mi fán terem az, ami van (létezik), de nem anyag, mert az erre vonatkozó irodalom a könyvtári polcokon nem volt hozzáférhető. A szellemekkel társalkodó Rádiós iránti lojalitása mégis arra vall, hogy az ideológiai kúrák nem tették egészen hatékonyá az immunrendszerét a spirituális kórokozók ellen. Végül ártatlanok gyanúsításáért és idősebb hölgyekkel való minősíthetetlen viselkedésért letartóztatja Témüllert.

A Felügyelő másik balkeze, az Üteg a létező szocializmusnak hívott hatalmi formáció vesztének egyik oklánye. Rovó Péter játssza, s nem akárképp: a zsinórpaddás nyolc méteres magasságából fejjel lefelé érkezik a színpadra. (A hazai színházi és filmes világ színpadi reptetésekre szakosodott csapata dolgozik azért, hogy a művészek ebben a musicalben legyőzzék a gravitációt.) Az Üteg harcosként virtuóz – díjazott mesterlovász, ő ártalmatlanítja a gengsztert – a reguláris beosztásában azonban alkalmatlan: bombareteggő bombaszakértő: célfeladatra kontraszelektált személy. Marxot idézem, aki szerint az emberiség nevetve búcsúzik múltjától. Ez a visszanevetés Dürrenmatt darabjában, A nagy Romulusban az utolsó római császár intellektuel-nyeglesége, amely kísértetiesen emlékeztet a peresztrojka (átépítés) névadója és meghirdetője, Mihail Gorbacsov attitűdjére: építsük át, ami eddig épült. Mint a rittvetsünk egy színházat a tribün mögé projektje – Game over.

Vége a játszmának, igen. (Reméljük.) Persze, magában hordozza az anyag azt a színreviteli lehetőséget is, hogy a szabadság kiteljesedése a létező politikai rendszer keretei között is elképzelhető: minden nagyon előremutató, és megszüntetve megtartható. A Felvonulási tér önmagában gyönyörű. Eztán majd nem lengedező vörös zászlók fogják a hevült harcosok motorját hűteni, hanem kék cicák gurigáznak rózsaszín pamutgombolyagokkal, s vetítenek föléjük reggel délibábot, délben szivárványt. Pataki mondandója másfolyan. 2009-ben Presser Gábor és Holló Aurél, az Amadinda együttes tagja elkészítette a darab szimfonikus zenekarra írt változatát. Ez került színpadra, s szólal meg a Soproni Liszt Ferenc Szimfonikus Zenekar tagjainak a közreműködésével, valamennyi előadáson. Oberfrank Péter zenei vezető-karmester munkája nyomán a motívumaikban, díszítettségükben, tagoltságukban, színeikben, hangulati gazdagságukban az elektromos zenei alaptól eltérő, teljesen más dimenzióba kerülnek a dalok. Ez a dimenzió a halálon túli életé – vallja Pataki. A Révész hívó szavára mégis nemet kell mondani, mert látszik remény a kiteljesedésre a Földön. Ezért is, ebben a produkcióban a Rádiós nagy tudású fiatal feltaláló, kreatív, innovatív, később Nobel-díjra esélyes tudósként dolgozik egy soproni padlason, és így találkozik a szellemvilág képviselőivel. Sőt, felnőtte komolyodván egy pillanatra, megtalálhatja a szerelem is.

A szimfonikus életre keltett zene telíti (tisztává és dúsabbá teszi) a színészi alakításokat. Nemes egyszerűség, őszinteség, gyermekiesség összhangzata jellemzi a játékot. Valamennyien nagy kedvvel változtatják a láthatói és a láthatatlan állapotukat, s még szívesebben kapják rajta önmagukat a szerepük szerinti, pillanatnyi éntévesztéseiken. Igazi csapatmunka!

Az előadásban a Rádióst Papp Attila játssza. Sünit Molnár Anikó formálja meg, a Mamókát Szöcs Erika alakítja, Barrabás–Révész szerepében Marosszéki Tamás látható. A Herceg Savanyu Gergely, a Lámpás Orbók Áron, a Kölyök Kisfaludy Zsófia, a Meglőkő Kiss Noró lesz. Témüllerként Major Zsolt, Detektívként a Jászai-díjas Kovács Frigyes lép színpadra. Az Üteg Rovó Péter, Robinson – felvételről – Mikó István Jászai-díjas, érdemes művész. A szobor Fűsi Zsolt.

A koreográfus és scenikus Szakál Attila, a jelmeztervező Szélyes Andrea. A díszlet és rendezés a Jászai-díjas Pataki András munkája. A fénytervező Kovács Ferenc Magyar Teátrum-díjas. A korrepetitor Sárdy Barbara, a kreatív munkatárs Pomezanski György. A vizuális tervező András Fruzsina. A rendezőasszisztens Simon Andrea, az ügyelő Horváth Dávid. Közreműködik a produkció 25 tagú zenekara, zenei vezető és karmester Oberfrank Péter Liszt-díjas, érdemes művész. Vezényel még Tassonyi Zsolt.

Balogh Tibor

Fotó: Szita Márton
(Képriport a 8. oldalon. ►)

Várszínházi őszi Esztergomban

Sinka Istvánnal nyitott az évad

Sinka István szellemiségét megidéve Horányi László színművész tolmácsolásában A fekete bojtár vallomásai című zenés, videóvetítéses irodalmi produkcióval nyílt meg az Esztergomi Várszínház zárt térben zajló őszi évada a Szent Adalbert Központban novemberben.

Az Esztergomi Várszínház vezetése a nyári szabadtéri szezon zárása után ősszel a Szent Adalbert Központ konferencia termében folytatja az idei évadát a nemzeti összetartozás jegyében. Horányi László, a teátrum igazgatója elmondta: a helyszín nem ismeretlen a közönség előtt, ugyanis a 2000-es évek végén már rendeztek itt előadásokat. Most a várszínház saját bemutatóként tűzte műsorára nagy sikerrel A fekete bojtár vallomásai című estjét. A Jászai-díjas Horányi László előadásában és rendezésében Sinka István parasztköltő költeményei, megzenésített versei, prózái hangzottak el, látványos videóvetítéssel színesítve. Az animációkat Madarász János és Madarász Gergő készítette.

Az őszi évad következő esztergomi bemutatója a járványhelyzettől függően a felvidéki Csavár Színház

produkciója, az Arany János művéből készült A nagyidai cigányok című zenés darab lesz Gál Tamás Jászai-díjas színművész és Mester László zenész előadásában.

Szarvas József Pustol a hó, avagy Könnyű neked, Szarvas Józsi... című önálló estjét is szeretnék vendégül látni szintén a Szent Adalbert Központban. A Nemzeti Színház Jászai-díjas, kiváló és érdekes művészenek az előadása önéletrajzi ihletésű, a róla szóló 2018-ban megjelent könyv alapján készült. A rendező a kötet társszerzője, Bérczes László.

A tervek szerint januárban hívnák meg az Élet, bor, humor – az alig ismert Márai – Hirtling István Jászai-díjas, érdekes művész felolvasóestjét. A Márai Sándor írásából összeállított est középpontjában az író alig ismert oldalával ismerkedhetnek meg a nézők. Borral kapcsolatos írásai mellett még nagyobb meglepetés lehet humora, ami a mai ember számára is számos tanulsággal szolgálhat.

Az Esztergomi Várszínház a következő szabadtéri szezon júniusi nyitására tart havonta zárt térben előadásokat.

Őseink sorsa egy színészlélekkben

Ha találkozunk a puszták népe, ősök sorsa egy színészlélekkben, akkor abból mély vallomások születnek. Egy költő időtlen és máig ható üzeneteivel. Az élet gyökerei mélyek, akár a szívhez szóló pásztorének. Ezt tapasztalták meg a nézők az Esztergomi Várszínház első őszi bemutatóján a Szent Adalbert Központban.

A fekete bojtár vallomásai est Horányi László színművész előadásában és rendezésében Sinka István, a juhászból költővé vált irodalmi személyiség szellemiségét idézte meg nagy és hangos sikerrel. Horányi Lászlót lehet Sinka István specialistának hívni. Évtizedek óta értő módon és érzékeny lélekkel mondja a költő verseit, prózáit esztergomi, különböző műsorokban. A Pusztaszó zenekarral - Nagy Szabolcs (zongora, ének), Szirtes Edina „Mókus” (ének hegedű), Pengő Csaba (nagybőgő), Molnár Dániel (ütőhangszerek) 2009-ben készítették egy lemezt, amelyen tizenkettő Sinka István verset, nyolc prózát rögzítettek. A végy karjaidra, idő produkcióval sok helyre eljutottak. A mostani műsorban szintén hangzottak el ebből a repertoárból megzenésített versek, melyek világzenei, etnos, dzsesszes hangzásukkal remekül illeszkedtek a produkcióba.

Horányi László és Sinka István szellemiségbeli találkozása egy színész választása, megírt útja. A gyökerek mélységei, a hagyományokhoz, a szülőföldhöz való ragaszkodás, a magyar népi kultúra sokszínű világa, a földeken dolgozók, a gazdálkodók, az állattartók élete, sorsa mind kísérik lépéseit.

Talán nem véletlen az sem, hogy Horányi László három diplomája közül az egyik etnográfus, azaz néprajzkutató szakember.

Sinka István gondolatai a pusztákról, a falvakban élőkéről, hazáról, szerelemről, harmatos idillekről, az ősök útjáról, néha keserű életbeli csalódásai, emlékei, indulatai, pesszimizmusa mind megjelentek a színművész előadásában a remekül felépített az összeállításban. Az összművészeti hatást, a színpadi, színészi energiák erejét látványos videóvetítés színesítette. Az animációkat Madarász János és Madarász Gergő készítette magas színvonalon.

A fekete bojtár vallomásai Sinka István ellentmondásos életét, világát villantotta fel. Balladisztikus, mitologikus, néha mesészerű költészetének erejét, vonzó szépségét, bölcsességét sokan próbálták már megfejteni. Horányi László került mindent, ami külsínt, manírt, vagy modort adott volna a verseknek, prózáknak. Fehér ingen áll a nézők elé. Az egyszerűséget, a tisztaságot jelezte. Ahogy éltek a pásztorok, juhászok, az ünnepre készülő falusi emberek. Nem előadta, nem eljátszotta, hanem megtöltötte a szövegeket a személyes életével, sorsával, gondolataival. Neki mit adtak ezek a költemények eddigi pályafutásában. Ott teremtette meg Sinkát, ahonnan nagyon hiányzik. A hétköznapiakból. Amikor útjainkon a barázdált, boronált földekre tekintve eszünkbe juthat néha a fekete bojtár. Egy költő magánmitológiájaként és egy önazonos színész együttes vallomásaként.

(V.R.)

Kiscsalád-Nagycsalád

Pár gondolat Hertelendy Attilával családról, színházról

Hosszú út mögötte és még előtte is. Mondhatjuk, hogy a pályája de-
rekán van.

Keszthely, Békéscsaba, Zalaegerszeg a főbb állomások. Emellett rengeteg fellépés a színházzal és egyé-
nileg közel távolban. A békéscsabai
évek után több, két évtizede költö-
zött vissza Zalába, szerződött a He-
vesi Sándor Sándor Színház társula-
tához. A publikum nagyon hamar a
szívébe zárta a kölyökképző színészt.
Többször lett a kedvencnek járó Kö-
zönség-díj birtokosa. 2007-es alapí-
tásától minden nyáron meghatározó
fellépője a Kvártélyház Szabadtéri
Színháznak, melynek 2020-tól Örö-
kös tagja.

Keszthely:

Szülővárosom, gyerekkorom
helyszíne "szerellem" Balaton, ahon-
nan származom. A középiskolában

ismerkedtem meg a színjátszással, de
eredetileg tanári pályára készültem.

Békéscsaba:

A gimnázium után felvételiz-
tem Békéscsabára, ahol a főiskolás
éveimet töltöttem, ahol a színjátszás
alapjait elsajátítottam. Sokat köszö-
netek Jancsik Ferenc tanáromnak,
aki, az otthonomtól távol emberileg
is támogatott.

Zalaegerszeg:

Csabán talákoztam Halasi Im-
rével, aki az akkori igazgatója volt
a Hevesi Sándor Színháznak. Mikor
megtudta, hogy zalai vagyok,
azt mondta nem ígér semmit de ha
végzek keressen meg. Polgári szol-
gálatos katonaként szerződtem a
színházhoz. Mauglitól Gyuszi bá-
csiig: Első meghatározó szerepemet
is így játszottam, A dzsungel köny-

ve Maugliaként. Azóta is többnyire
zenés szerepekben, operettekben ér-
zem otthon magam. Több, mint 10
éve a Kvártélyház Szabadtéri Színház
nyári előadásában is közreműkö-
döm Tompagábor Kornél irányításá-
val, akinek két meghatározó szerepe-
met köszönhetem A padlás (Rádiós)
, és a Szomorú vasárnap (Seress Re-
zső). Jelenleg a Sose halunk meg.
című zenés játékban játszom Gyuszi
bácsi szerepét, ami ismét egy nagy
örömjáték számomra a kollégáim-
mal. Köszönöm a rendező és Koltai
Róbert szeretetét és támogatását!

Fellépések

a színházi kereteken kívül:

A színház mellett másik hobbim,
a mások szórakoztatása -ami mára
kicsit pejoratív értelmet nyert- az a
HAKNI! Sokat jelent az számom-
ra, hogy a hosszú idő alatt nem kel-

lett reklámozni magunkat, pusztán
abból érkeznek a fellépéseink, hogy
láttak minket vagy ajánlottak min-
ket az előző helyszínekről. Emellett
sokszor hívnak jótékonyági fellé-
pésekre amiket örömmel teljesítünk
kollégáimmal!

Család:

Viccesen azt szokták mondani
a kollégák, hogy hirtelen egyik reg-

gel arra ébredtem, hogy egy nagy
család vesz körül. Ami igaz is, mert
szerelmemmel közösen 4 gyereket
(23-18-10-6 évesek) nevelünk 12
éve. A kisebbik fiam Mór már több
darabban is szerepelt, elsőnek 20 év
után pont abban, amiben én is de-
büáltam Zalaegerszegen, a Dzsungel
könyve kis Mauglijaként. Most a
kishúgával Miával a Legyetek jók ha
tudtokban lépnek színpadra.

Rómeó és Júlia az osztályban

Osztálytermi premierelőadást
mutattak be a Zenthe Ferenc Színház
társulatának tagjai. Hege Veronika,
Bocskai Virág, Kecskés Alexisz, Móc-
zár Bence, Erdélyi Gábor és Simon
Kata szereplésével Shakespeare Ró-
meó és Júlia romantikus történetét
láthatták október 30-án a Komédiák
Színpad fiatal tagjai. A Varró Dániel
általi fordítást Baksa Imre állította
színpadra, dramaturg Deés Enikő.

Ebben a történetben elég csak
meghívó nélkül menni egy házibu-

liba, és el is ér mindenkit a végzet.
Ott már csak egy pillanat, és a két kis
kamasz shakespeare-i lendülettel veti
bele magát a szenvedélyes, mindent
legyőző szerelembe. Erkélyen lógva,
hűséget esküdve, lopva házasodva.
Mit nekik egy dúló-fúló, elmérgese-
dett családi viszály, amit fáradhatat-
lan kötőanyagként tart össze a titok?

És bár „a vak vágy lát a sötétben
is”, ellenük dolgozik a sürgető idő, a
bátor fiatalok pedig loholva menekít-
tik örök szerelmüket a halálba.

Elhalasztják az V. Nemzeti VERSeny élő szuperdöntőjét

Ez idáig a járványügyi helyzetben sem okozott fennakadást az egyébként is online térben zajló Nemzeti VERSeny megrendezése, a verselőadásokat és versklipet is felvonultató verseny élő szuperdöntőjét azonban, a rendkívüli jogrend életbe lépése miatt, nem tudják megtartani a hétvégén a Nemzeti Színházban. Később azonban pótolják – közölte Lutter Imre, a Nemzeti VERSeny főszervezője, zsűritagja.

A Magyar Versmondók Egyesülete és a Nemzeti Színház idén ötödik alkalommal hirdette meg a Nemzeti VERSenyt, rekordszámú nevezés mellett. A tavaszi elődöntőn a 260 versenyző közül, akik az internetre töltötték fel a versmondásukat, 138 versmondót juttatott tovább a zsűri és a közönség a középdöntőbe, ahol versklipet készíthetett a világ magyarsága. A nevezők között nemcsak az anyaország minden részéről, de a határon túlról és a diaszpórából is szép számmal érkeztek versvideók. A legtöbb a Vajdaságból, Szeriából, valamint Erdélyből és a Partiumból, de sokan neveztek Szlovákiából, Kárpátaljáról, többen Nyugat-Európából és a tengerentúlról.

Az élő szuperdöntőbe 34 versenyző jutott be, közülük hárman Erdélyből, egy versenyző Szlovákiából és egy az Egyesült Államokból. A

döntő a Nemzeti Színházban, nézőközönség előtt zajlik és élőben közvetíti a Magyar Versmondók Egyesülete a Nemzeti VERSeny facebook oldalán. A fokozatos szigorítások mellett korlátozott nézői részvétellel kalkuláltak a szervezők, azonban a jelenlegi intézkedések nyomán el kell halasztani a döntőt, ahol nem pusztán a versmondásban jeleskednek majd résztvevők, de a versfilmek és versklipet révén a mozgóképes műfajban is megmutatják kreativitásukat, tehetségüket.

A döntős versklipes alkotások minden évben százezres nagyságrendű nézőszámot produkálnak, erre számítanak idén is a szervezők. A zsűritagok, Bakos-Kiss Gábor színművész, Lutter Imre előadóművész, producer, a VERSeny főszervezője és Szabó László kommunikációs szakember mellett idén Szűcs Nelli színművész és Wiegmann Alfréd rendező mellett idén is szavazhatott a közönség. A versklipet most is megtalálhatók a Nemzeti VERSeny YouTube csatornáján:

<https://www.youtube.com/c/NemzetiVERSeny>

A Nemzeti Színház és a Magyar Versmondók Egyesülete minden évben meghirdeti a Vidnyánszky Attila, a Nemzeti Színház főigazgatójának védnöksége mellett zajló,

határokon átívelő, felmenő rendszerű versmondó és versklip versenyt, a Nemzeti VERSenyt, amelynek elsődleges célja a versek hétköznapi életének és mindennapi jelenlétének erősítése, a klasszikus és kortárs költészet újszerű, innovatív, filmes tolmácsolása, a költészet és a versmondás népszerűsítése. Az idei tematika elsősorban a rendszerváltoztatásra és a kortárs költészetre, emellett Vörösmarty Mihály születésének 200. évfordulójára és a karanténhelyzetre tekintettel a járványra, az egészségre, a bezártságra és az összetartozásra épül. A versklipet között többen Márai Sándor, Pilinszky János, Radnóti Miklós, Karinthy Frigyes, Dsida Jenő, Ady Endre, Várnai Zseni

és Tandori Dezső verseit dolgozták fel, a szuperdöntőn mellett sokan választottak verset József Attila, Kosztolányi Dezső, Nemes Nagy Ágnes, Reményik Sándor, Faludy György, Gyurkovics Tibor, Petri György, Nagy Gáspár, Erdős Virág, Lackfi János, Kányádi Sándor, Zsille Gábor és Bertók László költészetéből.

A Nemzeti VERSenyt a „30 éve Szabodon” Emlékbizottság és a Nemzeti Kulturális Alap támogatja. Magyar Versmondók Egyesülete vers.hu versmondo.hu versradio.hu versfesztival.hu bujtorfilmfesztival.hu nepmeseponth.hu

Két bemutató: megduplázott bérletes előadások Zalaegerszegen

A tavalyi évadra meghirdetett Sose halunk meg nyitotta az évadot a Hevesi Sándor színházban. Az előadást Koltai Róbert és Gaál Ildikó rendezésében láthatja közönség. A Koltai kettős szereposztásban, Hertelendy Attilával formálja a legendás vállfás Gyuszi alakját.

„A darab, ahogy a film, egy utazás története. Gyuszi bácsi elviszi egy vidéki vállfaárus körútjára kamasz unokaöccsét, Imit, és rengeteg kalandot élnek át együtt. Mire a „Nagy utazás” véget ér, egy másik Imi tér haza. Gyuszi bácsi mellett tapasztalatot szerez az ügétő szenvedélyes, izgalmas, de ugyanakkor kemény világról, a piac színes, nyers, lüktető atmoszférájáról, a nők könnyen kiszámítható és gyakran mégis érthetetlen, rejtélyes viselkedéséről, az ismeretlen emberek szolidaritásáról és a rendszer kijátszhatóságáról, amely időnként megmutatja kegyetlenebb arcát is...”

A rendező gondolatai az előadásról.

A produkció zeneszerzője Dés László, a színpadra Koltai Róbert és Nográdi Gábor írta, a dalszövegeket Nemes István jegyzi.

Imi szerepében Ticz András kíséri Gyuszi bácsit stációról-stációra az ügétőtől az ügétőig. Játzóársakként a produkcióban feltűnik szinte az egész zalaegerszegi társulat.

A zenés játék premierjét követően a színházigazgató, Besenczi Árpád rendezésében került színre Ray Cooney és John Chapman bohózata a Kölcsonlakás.

Több, mint fél évszázada a világ színpadain töretlen sikerrel a tévedések egyik legkiválóbb huszadik századi vígjátéka. Ajtók csapódnak. Mindig más érkezik, mint akit várnak. A naivak egyre naivabbak lesznek, a magabiztosak is el-elbizonytalanodnak. Szerelmek, házasságok

kerülnek válságba. Közben még egy gyerekkiadvány kiadót is működtetni kéne. Teljes káosz.

Az abszurdba hajló komédiázás szereplői: Pap Lujza, Magyar Cecília, Kiss Ernő, Urházy Gábor László, Ticz András, Szakály Aurél, Czegő Teréz, Mikita Zsuzsanna Lilla és Nagy Johanna.

Beindult tehát a szezon Zalában is. Maszkban ülő publikummal, de szinte teltházakkal. Majd a november elején a járvány második hulláma miatt bevezetésre került a rendkívüli jogrend, melynek első intézkedései között szerepelt a színházak látogatási rendjének megváltoztatása, a nézőszámok csökkentésével előadásokként. Az új helyzetre reagálva a teátrum megduplázta a bérletes előadások számát. Így a harmadház lett a teltház Zalaegerszegen is.

„A színház a nézőit szolgálva igazítja a jogrendhez a működését, ehhez megértést kér mindenkitől.”

Hárman a padon Veszprémben

November 6-án került bemutatásra a következő nagyszínházi előadásuk, a Hárman a padon. A komédia Deák Krisztina, Érdemes művész rendezésében került színpadra.

A főszereplők különböző élet-történeteivel, három Kossuth-díjas művész, Oszwald Marika, Szilágyi Tibor és Bálint András előadásában ismerkedhetnek meg a nézők. A dramaturg, Litvai Nelli egészen az eredeti olasz szövegig ment vissza, és ebből készítették egy új változatot a veszprémi közönség számára, mely 2019-ben játszódik. A darab mellett, hogy az öregkor és az öregedés kérdéseit, érzéseit feszegeti, a generációk közötti megértést is segíti. „Komoly tanulság az előadás a fiatalabb generációknak is. Mi inkább arra törekedtünk, hogy megmutassuk a problémákat, hogy az együtt élni kényszerülő generációk megértéssel és főleg szeretettel közeljenek egymáshoz. A példamutatás erejében hiszek, sokkal jobban, mint a szavakban.” – vélekedik a rendező, Deák Krisztina. Szilágyi Tibor nem először személyesíti meg Bocca Libertot, így már jól ismeri a karaktert. „Ez egy örökérvényű történet, mely a magányról, a gyerekekhez való viszonyról és az öregedésről szól. Sokan érezhetik úgy, hogy nyugdíjasként nincs dolguk a világban, gyakorlatilag előttük a múlt. Én most is sokat dolgozom, rendezek, játszom, ami nagyon boldoggá tesz, mert így fontos vagyok a világnak.” – vélekedik a darabról. Hozzáteszi, hatalmas élmény, hogy újra Bálint Andrással játszhat, ugyanis 55 évvel ezelőtt vele együtt lépett először a színpadra, mint főiskolás hallgató, azóta viszont nem volt közös színpadi szerepük. „Gyakorlatilag négyen vagyunk a színpadon, két öregember, egy öregasszony és egy pad. Elsőre talán kicsit szomorúnak tűnhet a darab, mert az öregségről szól, de nagyon sok humort tartogat, így a maga módján szórakoztató az előadás.” – vélekedik Bálint

András, aki Lapaglia Luigi szerepét személyesíti meg. Oszwald Marikának nem ez az első prózai szerepe, és elmondása szerint jól esik neki egy-egy fizikálisan kevésbé megterhelő munka. Bár egy operett előadáshoz képest több a szöveg, nem volt vele gondja, hiszen Ambra szerepe konkrétan „arcon vágja”. „Amikor megkaptam a szerepet, gondolkodtam, hogyan kell eljátszani egy öregot, de rájöttem, hogy én is az vagyok, így nem lesz nehéz. Ez a figura pont olyan, mint én: pozitív szemléletű, nem nagyon veszi tudomásul a világot.” Mind a színészek, mind a rendező erősen kötődnek Veszprémhez rokonok, korábbi rendezések, vagy akár szerepek által. „Jelen helyzetben csodálattal nézem, hogy Veszprémben az emberek dacolva mindennel, járnak a színházba. A színház erejéről és csodájáról, az élet diadaláról szól - ahogy a mi előadásunk is.” – teszi hozzá a rendező. Az előadásban közreműködik gyermekszereplőként – váltott szereposztásban – Nagy Hunor és Györy Zsombor.

A 2020/2021-es évadban, az ifjú színésszel, Pásztor Márkkal bővült a Veszprémi Petőfi Színház társulata, kinek neve ismerősen csenghet, hiszen idei évadukban a Latinovits-Bujtor Játékszínbe hozta el Cseh Tamás: Frontárvonulás lemezét önálló estje során. Az ifjú tehetség szinte beleszületett a zene világába, ugyanis édesapja zenész. Egy színházi alkotótábornak köszönhetően döntött a színházi pálya mellett, de fontos volt számára, hogy a zenével továbbra is foglalkozzon. „Egy idő után elkezdtem számomra egészséges módon ötvözni a színházat és a zenét. Úgy mondtam, színházi zenéket kezdtem el csinálni, ahol a színház és a zene nagyon jól össze tud érni egymással.” – vélekedett. Fiatal kora ellenére, mint színész, előadóművész, dal- és zeneszerző is állt már a színpadon.

Források:
<https://www.petofisinhaz.hu/Hirek>

A Marczibányi Téri Művelődési Központ decemberben új bemutatóra készül!

December 19. szombaton és december 20. vasárnap 19.00 órától lép színpadra OLÁH IBOLYA színházkoncertjével, melynek címe: NŐI POSTA – Dallevelek.

Valahol van egy nagy, központi szív-panasziroda. Talán egy égi füstpostán, ahol mindenkit meghallgatnak. Ott ül-áll-beszél-énekel egy nő, akit, mondjuk, Ibolyának hívnak. Ma ő van szolgálatban ebben a hivatalban. A sok panaszra orvosság nincs. Feloldás – talán.

2018-ban jelent meg Presser Gábor: Voltam Ibojka című Cd-je, amelyen Oláh Ibolya énekel 28 verset, 11 szerzőtől. A CD anyaga nem pusztán koncertet, inkább színházi interpretációt kíván.

„Úgy képzeltem ezt az anyagot, hogy Ibolyka mindenféle szövegeket

énekel, mond, és előhossa mindent, nők mindenféle dolgait. Hadd jöjjön a Fény moziba csúszott dizőz, az éjféli utáni nő, az a nő a Nagykörútról, a Kántor Péter ablaka előtti Duna-partról, az eszpresszózongorista nője, egy tüntetőnő, egy a portugál fotelből, az Orczy-kertben bókáló Für Elíz, a szorongóhangú, izomdohányzom-hangú, a legszebb verset író hangú nő.” Presser Gábor

További színházi előadásaink:
DECEMBER 5. SZOMBAT 19.30 CSILLAGSZÓRÓ NONSTOP IMPRO A SZINDRA TÁRSULATTAL
Az impro előadásokon minden a pillanat műve, a közönség instruálhatja a szereplőket és részt vehet a játékban is.

Műsorvezető: FÖLDESSY MARGIT

DECEMBER 8. KEDD 10.00 PÖTTYÖK a Griff Bábszínház babszínházi előadása

Pöttyök! Fekete, piros, sárga, sokszínű. Pöttyök az orromon. Szeplők? Bárányhimlő? A katicabogár pöttyei, a labda pöttyei, pöttyösen forgó-pergő szoknya, az esőpöttyök az ablakon. Játék egy piros pöttyel, ami elvarázsolódik, átváltozik, megsokszorozódik, megnő és összemegy.

Játék a színekkel, játék a térrel, játék a mozdulattal.

Rendező, koreográfus: Juhász Anikó

Tervező: Sipos Katalin

Játsszák: B. Szolnok Ágnes, Tóth Máttyás e.h.

Ajánlott életkor: 0-4 éveseknek

DECEMBER 11. PÉNTEK 19.00 PRESSER GÁBOR—SZTEVÁNOVITY DUSÁN – HORVÁTH PÉTER A PADLÁS A SZINDRA TÁRSULAT előadása

Rendező: FÖLDESSY MARGIT

Ezen a Padlason "Ég és Föld között" minden megtörténhet, akárcsak a mesékben. Egy fiú megszállottan dolgozik szuperintelligens számítógépén, de nyugalmat titokzatos vendégek zavarják meg, különféle halandó és halhatatlan lények ...

Félig mese – félig musical 9-99 éves korig.

SZÍNHÁZI NEVELÉSI ELŐADÁSOK, A KERÉKASZTAL SZÍNHÁZI NEVELÉSI KÖZPONT ELŐADÁSAI

DECEMBER 1., 4. 10.00-12.00 A

SZÉTTÖRT TÁL (3-5. osztályosoknak)

DECEMBER 8. 10.00-12.00 KÉKSZIGET (7-10. osztályosoknak)

DECEMBER 9., 10., 11. 10.00-12.00 LOKI (4. osztályosoknak)

DECEMBER 15., 16., 17., 18. 10.00-12.00 ELŐJELEK (5-6. osztályosoknak)

Az előadásokról bővebben honlapunkon olvashatnak: www.marcsi.hu

A foglalkozásokon egy osztályt tudunk vendégül látni, előzetes jelentkezés, időpont egyeztetés után.

Az előadások a járványügyi helyzet miatt változhatnak.

Újra színpadon a Puskás musical!

Extra produkciókkal, új előadásokkal, ünnepi megemlékezés és letölthető stúdióalbummal tér vissza a színpadra a Puskás, a musical. A november 3-i sajtótájékoztatót a nyílt castingon kiválasztott új szereplőket is bemutatták.

Szabó László producer kiemelte: „az előadások alatt kiemelten kezeljük a járványügyi előírások betartását, folyamatos fertőtlenítéssel és intézkedésekkel dolgoznak a kollégák azon, hogy a nézők biztonságban érezzék magukat. A társulat minden nehézséget és akadályt le akar küzdeni, mert nemcsak mi szeretnénk meg ezt az előadást, hanem a nézők is”.

Szente Vajk rendező a Csárdáskirálynő bemutatójának párhuzamával élt. Az operettet 1916. november 3-án játszották először a Király Színházban. „Háborús időkben mutatták be az operettet és egy év alatt nagyjából 300 előadást tartottak. Egyszerűen így működik, minél zavarosabb egy történelmi időszak, annál jobban szüksége van az embereknek a kultúrára, az emberi léleknek arra, hogy ne csak a napi gondok terheljék. Szeretnénk, ha a Puskás musical a történelmi tartalma és mondanivalója mellett segítené a kulturális szórakoztatásban is.”

Szöllősi György, a musical szakértője két aktuális dokumentumot mutatott be a sajtótájékoztatót. Bemutatta azt a faxüzenetet, amelyet a napokban nyolcvan éves Pelé küldött egykor, 2002-ben hetven éves barátjának, Puskásnak, akit nagy

példaképének nevezett, mint írta, nem csak játékosként csodálja, de emberként is nagyon nagyra tartja és hirdeti is ezt a véleményét világszerte. Szöllősi György idézett abból a magyar nyelvű írásos ajánlatból is, amellyel a szerdán, Budapesten fellépő világhírű Juventus hívta a játékosai sorába a húszéves Puskást 1947-ben, tetszőleges fizetést, 40 millió líra aláíráspénzt, házat, autót ígérve neki és azt, hogy az édesapja lehet az edző.

Az Erkel színházban az előadások napján “A magyar labdarúgás aranykora – Aranycsapat, Czibor, Kocsis, Kubala, Puskás” c. kiállítást lehet megtekinteni, erről Dr. Kovács Barnabás, volt barcelonai főkonzul beszélt a sajtótájékoztatót.

A Puskás musical szereposztása:

Puskás Ferenc: Veréb Tamás/Kocsis Dénes
Hunyadvári Erzsébet, Puskás Ferenc felesége: Kovács Gyopár / Simon Panna Bogi
Bozsik József: Fehér Tibor/Orth Péter
Vörös elvtárs: Szabó P. Szilveszter/Chajnoczki Balázs
Klára: Gubik Petra/Becz Bernadett
Czibor Zoltán: Ember Márk/Pesák Ádám
Farkas Mihály: Nagy Sándor/Nemcsák Károly
Östreicher Emil: Szerednyey Béla/Peller Károly
Sebes Gusztáv: Cseke Péter/Bakos-Kiss Gábor

Szepesi György: Harsányi Levente/Gundel Takács Gábor
Alfredo di Stefano: Nagy Balázs/Juhász Levente
Bíró Margit, Puskás Ferenc édesanyja: Náray Erika/Katz Zsófia
id. Purczeld Ferenc, Puskás Ferenc édesapja: Barabás Kiss Zoltán/Barát Attila
Puskás Anikó, Puskás Ferenc lánya: Deim Lorina
Grosics Gyula: Berettyán Nándor/Angler Balázs
Kocsis Sándor: Cseh Dávid/Péter/Imre Roland
Zakariás József: Pásztor Ádám/Horváth Dániel
Budai László: Kovács Péter/Tarlós Ferenc
Lóránt Gyula: Illés Zoltán/Hermann Bertold
Hidegkuti Nándor: Solner Dániel
Buzánszky Jenő: Baranya Dávid/Lugosi Fábrián
Lantos Mihály: Kovács Richárd/Kenyeres Bendegúz
Az előadásokról a járványhelyzet miatt tájékozódjon a www.puskasmusical.hu oldalon.

Illúziók

Havi Dráma SzatmárON, élőben a Facebookon

A járványügyi intézkedések miatt nem lehet színházi előadásokat tartani, így a Havi Dráma SzatmárON felolvasószínházi sorozat legfrissebb darabja online, a Havi Dráma SzatmárON Facebook-oldalon és természetesen a Harag György Társulat Facebook-oldalán volt lesz látható. A műsoron Ivan Viripajev illúziók című darabja szerepelt Frumen Gergő, a társulat színészeinek a rendezésében.

„Négy hang, négy kiváló színész, és egy szerelmi történet. Több szerelmi történet. És humor. És élet és halál, természetesen. Viripajev igazi mesélő. Én is ezért választottam ezt a szöveget, mert mostanában úgy érzem, hogy egyre inkább ezt kérjük a színháztól, hogy meséljen nekünk, másokról, magunkról – ezt már ki döntse el maga –, de a lényeg, hogy talán a körülmények ellenére is utazhatunk egy kicsit, együtt, a közönséggel. Annyit azért elárulok, hogy, reményeink szerint, ahogy a való életben is, lehet majd kacagni, sírni, fellelegezni, vagy éppen felkiáltani magunkban, hogy: azt az eb-ugattát, erre aztán nem gondoltam volna! – mondja Frumen Gergő, aki

az elmúlt időszakban a Cselédek és a Vasvonó című előadásokat jegyezte rendezőként.

Viripajev rendkívül érzékeny, modern szerző, aki úgy képes mai hangon szólni, hogy közben az emberi lélek kortalan dicsőségét élteti. Illúziók című drámájában csodás hősokeket kelt életre, akik kimondott és ki nem mondott igazságok, rút és gyönyörű hazugságok között táncolnak – téren és időn át. De figyelem, a nézőnek és a szereplőknek is résen kell lennie, hiszen, ahogy az életben, itt is csak abban lehetünk biztosak, hogy semmi sem biztos. (Vagy mégis?) – írja az előadás szinopszisa.

A produkció szereplői Varga Sándor, Kovács Nikolett, Moldován Blanka és Diószegi Attila voltak.

A társulat színésznője, Keresztes Ágnes kezdeményezésére indult három évvel ezelőtt, a marosvásárhelyi HD szatmári testvérprogramjaként, a LÁTÓval és a Marosvásárhelyi Művészeti Egyetemen partnerségben. A negyedik évadot indító Illúziók túl több előadás is szerepel a felolvasószínházi évadtervben, melyeket már – remélhetőleg – élőben is lehet majd követni a Havi Dráma megszokott színhelyein.

Fincziski Andrea kapja az EMKE Poór-Lili-díját

Fincziski Andreának a Tomcsa Sándor Színház tagjának ítélte oda a Poór Lili-díjat idén az Erdélyi Magyar Közművelődési Egyesület (EMKE), „példaértékű és szereteázó alkotói tevékenysége elismerésé-
ként, érzékenységgel és szenvedély-
vel megélt valamennyi szerepéért”.
Az elismerést ebben az évben a
Kolozsvár-Alsóvárosi Református

Egyházkerület templomában (Két-
ágú templom) adták át november
7-én, laudációt mondott: Dunkler
Réka.

Az idén már másodízben vehet át
rangos kitüntetést a színház alapító
tagja, hiszen januárban az Udvar-
helyszék Kultúrájáért díjak keretén
belül Értékközvetítő-díjjal tüntették
ki Fincziski Andrea színművésznőt.

Egy mizantróp vakond és a vénlányságra predesztinált Gizella

Fankovics Anna decemberi bemutatói

A beszélő fa című előadást Te rendezed és szerepsz is benne. Ez a produkció decemberben második alkalommal fog megszületni. Kérlek, meséld el az első bemutató történetét és hogy mikor, milyenek tervezed a következőt!

Az első bemutatónk május 1-én volt az online térben, egy mesefilm formájában. 2020 tavaszán a Covid első hulláma alatt, mikor a színházaknak be kellett zárniuk a Szigligeti Színház is igyekezett a nézőket kárpótolni.

Ekkor jutott eszembe ez a mese, ami még a karantén helyzetére is „rímel”, hisz az együttélés nehézségei-

ről, az alkalmazkodásról, a türelemről is szól. Azt biztosan tudtuk, hogy többet szeretnénk ebből kihozni, mint hogy felolvassuk a mesét, így végül green box technikát alkalmazva leforgattunk egy kis mesefilmet, amelyben változó háttereket, animációkat, effekteket használtunk.

Igazi csapatmunka volt, a darabban szereplők aktívan kivették a részüket a megvalósításból: Dósa Máttyás vette föl, és utómunkázta a felvételeket, Molnár Nikolett készítette hozzá rajzokat, Harna Péter saját palántáját hozta el otthonról a forgatásra.

Ekkor már másfél hónapja karanténban voltunk, és sokat jelentett

nekünk, hogy újra dolgozhatunk valamin, hogy kreatívak lehetünk. A visszajelzések pedig nagyon pozitívak voltak.

A december 13-i bemutató abban lesz más, hogy valódi, jól funkcionáló díszletben játszunk majd és az előadás közösségi élménnyé válhat, hisz végre találkozhatunk a gyerekekkel.

Miért erre a mesejátékra esett a választásod?

A beszélő fa című mese napjainkban igazán aktuális témákat vet fel: élőhelyünk és a természet tisztelete, megbecsülése, az egymásra való oda-

figyelés és a türelem fontossága. Teszi mindezt játékosan, úgy, hogy szereplői archetipusok, mégis összetett karakterek. A mizantróp vakondlány, akit én játszom, valójában melegsívű barát. A medve ugyan a fogyasztói társadalom rabja, aki kényszeresen gyűjtöget, de észérvekkel lehet rá hatni, így az egyik leglelkesebb környezetvédővé válik. Szóval úgy gondolom a színészeknek hálás feladat, a gyerekek pedig játszva és nem túl didaktikusan beszélhetünk egy fontos témáról.

Ez a történet arra is tanítja a gyerekeket, hogy óvják a környezetüket, vigyázzanak a termé-

szetre. Szerinted mi, felnőttek a mindennapokban hogyan tudunk ebben a tekintetben jó példával elől járni?

Nagyon örülök annak, hogy a környezetvédelemből az utóbbi időben „divat” lett. Ma már egy kislány sokkal többet tud erről, mint mondjuk a 10-20 évvel ezelőttiek. Ezzel együtt azt gondolom, hogy a felnőttek példamutatása elengedhetetlen. Jó példával pedig úgy járhatunk elől, ha igyekszünk következetesek lenni és ha akkor is szelektíven gyűjtjük a szemetet, ha nem kötelező, és tényleg csak azt vesszük meg, amire valóban szükségünk van stb. Tehát ne csak akkor figyeljünk oda a földünkre, amikor ez kényelmes, hanem akkor is, amikor ezért némi áldozatot kell hozni. Ez - azzal kiegészülve, hogy az iskolában és a színházban tanulnak, hallanak, a könyvekben pedig olvasnak erről -, szerintem hatásos.

A nézők nagyon szeretik a színészi alakításaidat. Jelenleg a Szín-Mű-Hely-ben láthatnak A házasságszedelő című előadásban, de készülsz egy nagyszínpadi produkcióra is. A Réгимódi történet bemutatója, mint A beszélő fáé, decemberben lesz. Milyen szerepet játszol benne és hogy zajlik a munka Csizsár Imre rendezővel?

Gyermekkorom óta rajongok Szabó Magdáért, kicsiként a Születésnap c. ifjúsági könyve meghatározó olvasmányélményem volt és onnantól minden könyvét elolvastam, szóval nagy öröm számomra Szabó Magda-darabban részt venni.

A Réгимódi történetben a vénlányságra predesztinált Gizella szerepét játszom, aki így vall magáról: „Nagy öröm az, ha az ember már az élete elején tudja, hogy milyen lesz a vége”.

Bár szomorúságából és magányából fakadóan kissé cinikus, a melegsívűség és a gondoskodás éppúgy jellemző rá, mint a pletykálás és a surrkálódás. Nagyon izgalmas kihívás, mert ő látszólag végig a háttérben van, vele látszólag végig a történet semmi, de belül egész idő alatt zajlik az ő „drámája” is. Izgatottan várom, hogy mennyit tudok majd ebből megmutatni. Csizsár Imre fantasztikus rendező, aki tūpontos instrukciókat ad. Mindig nagy öröm vele dolgozni.

Országos sikerrel futnak az online tanórák

A Lázár Ervin Programban résztvevők számára készített online, élőben közvetített cirkuszpedagógiai órák nagy sikert aratnak az általános iskolákban. Az eddigi nyolc tanórát már több mint négyezer hatodik osztályos tanuló tekintette meg országszerte.

A Fővárosi Nagycirkusz a Lázár Ervin Program keretében elmaradt előadások pótlásaként rendszeresen közvetít élőben 45 perces rendhagyó cirkuszpedagógiai tanórákat a diákoknak. Az online órákon a cirkuszi produkciók mellett a cirkuszművészetet annak eszköztárát felhasználva kötik össze a gyerekek által tanult tantárgyak ismeretanyagával. Az elhangzó tananyagok a hatodik és a

hetedik osztályosok tananyagához illeszkednek azért, hogy akik nem tudtak eljönni a tavaszi első és az őszi második koronavírus-hullám miatt, ne maradjanak ki semmiből.

Az élő bejelentkezések során Maka Gyula, a Fővárosi Nagycirkusz konferansziéja elmond pár érdekes tudnivalót az éppen a manézsba érkező műsorszámról, amelyeket aztán Sándor András cirkuszpedagógus összeköt a különböző tanulmányi kapcsolódási pontokkal.

Olyan fogalmak kerülnek tisztázásra a cirkuszművészet eszközeinek segítségével például a fizika tantárgyhoz kapcsolódóan, mint a szabadesés, a gravitáció, a helyzeti

energia, az erő vagy a közegellenállás. A biológia vonatkozásában pedig az izomzat, a csontrendszer, a rágóizom vagy az állkapocs felépítése. A természetismeret tekintetében a kutyák és a macskák viselkedése vagy testfelépítése kerül a fókuszba.

Az adásokat a diákok akár az okostelefonjukról is követhetik az iskolapadból, de olyan visszajelzéseket is kaptunk, hogy tanórai keretek között, az okostáblára vetíti ki nekik a pedagógus az online közvetítést. Minden héten, egészen december elejéig sugározzuk az élő tanórákat, melyek mindig az adott hét utolsó munkanapjáig nézhetők vissza.

Szekáry Zsuzsanna

Mindenkiben ott lakozik a potenciális hős

Beszélgetés Széles Tamással

Kedves Tamás, ennek az interjúnak az az apropója, hogy november tizedikén sugározta az M5 csatorna az általad játszott Mindszentyeia című előadást, amelynek augusztus 29-én volt a bemutatója a Szigligeti Színház Szín-Mű-Hely-ében. Az előadás alapjául szolgáló monoeposz szerzője is te vagy. Kérlek, mondd el, mi indított arra, hogy írj, ráadásul rögtön hexameterekben, irtál-e már korábban is vagy ez az első munkád?

Valahol azt hallottam, hogy egy jó vezető „smart” feladatot szokott adni a beosztottainak, vagyis olyasmit, ami kimozdítja őket a komfortzónájukból, üggyé válik, s ha sikerrel megoldják, az egyfajta szintlépést

jelent számukra. Szükségem volt kihívásra és fejlődési lehetőségre, ezért adtam a fejem a monodramázásra. Persze nem tartom magam írónak, inkább a kényszer vitt az írásra, mert nem volt pénzem, hogy egy igazi szerző színdarabjának a jogdíját kifizessem. A Mindszentyeia előtt, 2018-ban már bemutattam a Júdás című első monodramámat Budapesten, a szolnoki premier – melyért nagyon hálás vagyok Balázs Péternek és a Szigligeti Színháznak – volt a második.

A Mindszentyeia nem csupán formailag bravúrosan megírt mű, hanem mint színdarab is kiválóan működik. Amikor dolgoztál rajta, már a színész és a rendező fejele is gondolkodtál?

Köszönöm a dicséretet, a vers-tant Papp Zoltán színész-kollégámnak köszönhetem, aki kitűnő költő és műfordító is, ő tanított, húsz évvel ezelőtt. Amikor nekiláttam a darab megírásának, természetesen nem csak a szöveg járt a fejemben, hanem valamennyit az előadásból is láttam már. Vizuális típus vagyok. Hojsza Henrietta rendezőnek és Androczy Gabriel zeneszerzőnek nem is volt egyszerű dolga, mert volt, amit előre kikötöttem, például, hogy surround hangrendszerrel dolgozzunk, a klasszicizáló szöveget kortárs, fizikai színházi formanyelvvel tegyük maivá, hogy az egyházi és a munkásmozgalmi zene ellenpontozza egymást. A próbák során a csapatmunka, az alkotói közösség dominált, s az előadás

valóban üggyé vált mindannyiunk számára.

Az, ahogyan íróként és színészként élénk állítod Mindszentye bitorost, nagyon emberi, közel hozod őt hozzánk és átélhetővé teszed a megpróbáltatásokat, amikben keresztülment és azt is, milyen erőfeszítésekre került, hogy léleken mégis felül tudjon emelkedni ezeken. Miért éppen egy ilyen kivételesen nehéz életet választottál témául, mi az, ami felkeltette a személyes érdeklődésedet, és amiről azt gondold, fontos lehet a nézők számára is ennek az embernek a sorsában?

Pont az érdekelt, hogy a főpapi hivatal, a jól ismert arctalan tisztesség mögött milyen személyes élményvilág lapulhatott? Milyen érzés lehetett a nyilas és kommunista börtönökben átélni a kínzásokat, és mi tartotta életben a bitorost a halál torkában? Azt szerettem volna, hogy a néző átélje azt, amit Mindszentynek el kellett szenvednie. Le akartam bontani a színpad és a nézőtér közötti falat, hogy a néző váljon Mindszentyvé, főszereplővé, vele történjen meg mindaz, ami az esztergomi érsekkel megtörtént. Mivel a közönség csak a személyes sorssal és érzésekkel tud azonosulni, igyekeztem arra törekedni, hogy a bitoros emberi esendősége és szenvedése, ugyanakkor megingathatatlan hite is átélhetővé váljon.

A Mindszentye bitorosról szóló darabod megszületése óta irtál egy új művet is Széchenyi Istvánról. Mindkét személy, akiket hősnak választottál, akiknek a gondolataiba, érzéseibe, életébe bepillantást engedsz, morális kérdésekkel vívódó, magányos emberek, akiket igazságtalanság ért, akik sokat tettek a hazájukért, személyes áldozatot hoztak, mégis úgy érzik, kudarcot vallottak. Lebetséges, hogy a saját magukkal szembeni kérlelhetetlenség az, ami miatt érdemesnek tartottad őket arra, hogy megszólaltasd a belső hangjukat?

Engem a pozitív ethosz érdekelt, ezt szeretném felmutatni. Színházi világunkat belengi az utcáról behozott köznyelv és argó, a brutalitás, a katarzis hiánya, a hétköznapi és a kisstílűség, a posztdramatikus töredezettség. Nekem személyesen is szükségem van valódi hősökre – szemben a divat diktálta képregényhősökkel és fiktív figurákkal –, s arra a pozitív üzenetre is, amit az életük vagy a jó értelemben vett heroizmusuk közvetít. Mindszentyenél ez a hit megtartó ereje, Széchenyiné a nemzetbe, a kultúrába és a nemesbedésbe vetett bizalom, valamint a megingathatatlan következetesség. Szeretném, ha a közönség ezt a pozitív ethoszt és motivációt, megerősítést, megtisztulást, végső soron életerőt vinné haza. Valamit, ami megrázó, elgondolkodtató, és talán segít szembenézni az élet nehézségeivel. Úgy érzem, a színház akkor igazi, ha élni segít,

életnyeréssel szolgál, nem csupán gyönyörködtet és szórakoztat.

Vannak, akik szerint az életműnek és a személyes cselekedeteknek semmi közük egymáshoz. Nekem úgy tűnik, sem a darabod, sem a játékid nem lehetne ennyire hiteles, ha nem szavatolná őket a személyiséged. Milyen párhuzamokat látsz egy olyan művész között, aki ebbe a korba született és a szívén viseli a tágabb közösségi sorsát és a hőseid gondolatait, érzéseit között?

Nem szeretnék kitérni a válasz elől, csak messziről közelíték. Engem jelenleg a szakrális színház esztétikája foglalkoztat. A XX. század egyik kitűnő teológusa, Hans Urs von Balthasar a Szentírás a színházi esztétika felől, isteni drámaként értelmezte. A nyomába szegődve, de megfordítva a metódust, igyekszem megtalálni a Bibliában azt az alapvető dramaturgiát, ami az európai kulturális emlékezetet majd ezer éven át meghatározta, és meggyőződésem szerint, dráma-értelmezésünk legbenső toposzát jelenti. Ide tartozik többek között a vétség, a konfliktus, bonyodalom, fordulat, a katarzis és ezek jellegzetességei, melyeket szerintem az európai dráma – a görög színház fogalomkészletével – a megváltás művének drámájából örökölt. Ezért számomra a színház mindig egzisztenciális és metafizikai ügy, ami következtetéseiben túlmutat a hétköznapi életen. Talán ezért vonzodom olyan hősökhez és ábrázolásukhoz, akik életükkel, életművükkel maguk is a ta meta ta phúszika-ra, a saját természetükön túli valóságra reflektáltak. Ez az érdeklődési irány közös bennünk, másban sajnos nem érek a nyomukba.

Ismersz-e a kortársaink között olyanokat, akik megütik azt a morális mércét, amelyet a két darabod hősei állítottak fel?

Szerintem a jó és a rossz archetipikus harca a teremtetéstől kezdve tart és a világunk végezetéig tartani is fog. A hőöket, azt hiszem, a pillanatnyi helyzet kihívása és a személyes szabad akarata teszi hőssé, de ez csak utólag állapítható meg. Így minden- kiben ott lakozik a potenciális hős. A „hősség” talán csak azon múlik, hogy tudatában vagyunk-e annak, amit tennünk kell, s hatalmunkban áll-e azt megcselekedni is? Mindszentye bitoros és Széchenyi István teljes céltudatossággal élt és hozott döntéseket, legkevésbé a pillanatnyi vágya, személyes komfortja, kényelme vagy önös szempontja szerint. Talán nem baj, ha a mi szélsőségesen individualista, posztmodern korunkban, amikor nem ritkán antihőöket avatnak példaképpé, olyan hősöket is láthat a néző, akiket magasabb célok vezetnek. Ha a kortárs színházi formanyelvvel közel tudjuk hozni őket a közönséghez, különösen a fiatal generációhoz, akkor már egy kicsit mi is hőssé válhatunk.

Szabó Csilla

Fotó: Széles Máttyás

Egy színész szemével a színházak világa

Bár színészként sohasem töltött hosszabb időt egy-egy játszóhelyen, elgondolása szerint a színház igazán társulati formában tud érvényesülni, a legjobban felszínre törni. Még rövidebben és tömörebben összefoglalva: jó színházat csak társulat struktúrában lehet csinálni – kezdte nyilatkozatát Nagy Lóránt.

Azoknak, akik tán önt kevésbé ismerik, hogyan lehetne röviden felvázolni a szakmai múltját?

Kisvárdán születtem, 41 éves vagyok. 2005-ben végeztem Kerényi Imre osztályában a Színművészeti Egyetemen, operett-musical szakon. Hivatásomnak tekintem a színészetet, végzésem óta nagyon sok helyen játszottam – kicsit renegát, vándorszínész módon – Magyarországon, sőt külföldön is.

2018 óta vagyok az Újszínháznál, ahol folyamatosan olyan lehetőségeket kapok, amik szakmailag kielégítenek. De talán még ennél is fontosabb, hogy jól érzem itt magam, jó ide bejönöm, úgy érzem, mintha otthon lennék, mert a kollégáktól nagyon sok pozitívumot kapok – szeretetet, hitet, bizodalmat,

érdeklődést – amit eddig még más színházaknál ennyire nem éreztem.

Emellett fontos szerepeket játszhatok – különböző karakterekben mutathatom meg képességeimet – az Operettszínházban is. Két fővárosi nagy színház színpadán is van lehetőségem játszani – a prózai és a zenés színház is jelen van az életemben – ami így válik kerekké.

Az egyetemen nagyon jó tanáraim voltak, most pedig mind szakmailag, mind magánéletileg – a lányunknak, Violetának csodásan megy az első osztály, a kisfiunk Menyus a napokban volt fél éves – úgy érzem, ott vagyok, ahová mindig is vágytam.

A bevezetőjében van egy sommás megállapítás, de kifejtené ezt részletesebben?

A színházi rendszer alapvetően hierarchikus, ami azt is jelenti, hogy a mi világunkban a demokrácia csak visszafogottan van jelen.

Maga a színház arculata, az igazgató személye, s az általa kiválasztott rendezők jelentik a garanciát arra, hogy a néző a színpadon mit fog látni. Viszont színész nélkül nincs előadás, a mi játékunkon múlik, hogy

menyire sikerül közvetíteni a rendezői koncepciót, ezért borzasztóan fontos, hogy az alkotók elfogadják egymás elképzelését, s egymást erősítve szülessen meg végül az a darab, ami színre kerül.

Fentiek miatt nem hiszek a túlrendezett előadásokban, véleményem szerint a most is megtalálható rendezői színház koncepciója nagymértékben nélkülözi a színész személyisége által hozzáadott többletet, s ez munka közben feszültségekhez vezethet.

A színházi szakma válságát éli pillanatnyilag, ami bár nem most kezdődött, de most csúcspontot ért. Én 2005-ben végeztem a Színművészeti, s már akkor is erősen lehetett érezni, hogy eltűnnek az addigi prioritások, felhígul a szakmánk. Számtalan helyen van ma már színészképzés, s ezek a helyek ontják a színészeket, színművészeket, színjátékosokat.

De a Színművészeti Egyetem nimbuszát meg kell tartanunk, sőt emelnünk kell, hiszen ez a hely a szakmai képzés csúcspontja, aki itt kapja meg a színészdiplomáját az valóban a legjobb képzésben kell, hogy részesüljön.

Ez azt jelenti, hogy színészekből túlképzés van?

Egyértelműen igen. S bár talán nehéz kimondani, s vélhetően ezzel sokan nem értenek egyet, de ezt is jobban kellene szabályozni.

Egykori osztályfőnököm Kerényi Imre már a kétezres évek elején jól látta, s többször publikálta is ezt, hogy a hazai színészképzés valami olyan tendenciát követ, ami hosszútávon nem fenntartható.

A túlképzés egyébként nemcsak azt hozta magával, hogy nagyon nehéz elhelyezkedni ezen a pályán, hanem azt is, hogy iszonyúan felhígult a szakmánk, ezért jobban kellene védnünk. Aki ma felmegy a színpadra, vagy megjelenik a filmvászonon a reklámban, az már úgy gondolja, hogy ő már ettől színész is. Régen azonban ezt a címet – bár kivételek mindig voltak, de ezek csak erősítették a szabályt – komoly előképzéshez kötötték. Ez mára sajnos teljesen megváltozott.

Az állam sok milliárddal van benne abban, hogy ezt a jelenlegi struktúrát – ami Európában egyedülálló és irigylett – fenntartsa. S miközben manapság az történik a Színműn, ami, eközben elsiklunk olyan dolgok felett, ami alapvető lenne a jövőnk szempontjából.

Mire gondol?

Például arra, hogy a színházi háttérzszakmák megbecsülése, utánpótlás nevelése nagyon gyengén áll. Ahhoz, hogy a színész estéről estére fel tudjon menni a színpadra, egy nagyon komoly támogatást kell, hogy kapjon a háttérben dolgozóktól: az

öltöztetőktől a díszletmunkásokig, a varrodai dolgozóktól a fény és hangtechnikusokig. Az ő munkájuk nélkül nincs előadás, s hogy ők hogyan végzik a munkájukat, az is befolyásolja az esti sikereinket. Egy jó kellékesnek olyan apróságnak tűnő – de nem az – dolgokra is figyelnie kell például, hogyha bekészít egy gyümölcsöt, amit meg kell kóstolnia a színésznek, az nem lehet savanyú, vagy fanyar, mert összehúzza a színész száját, s ez egyből disszonáns egy vidám jelenetben. Ezek banális dolgoknak tűnnek, de ez akkor is egy szakma, és fontos tényezője a sikereknek.

A másik az anyagi megbecsülés, ha ezek az emberek nincsenek megfizetve – bármekkora is a szerelem, és az elhivatottság bennük a színház iránt – akkor elhagyják ezt a pályát, mert az itteni fizetésük többszörösét keresik a multi bevásárlóközpontban. Itt vannak sokszor éjszakákig, főpróbáznak, állandóan rendelkezésre állnak, de ha nem lesznek anyagiilag megfizetve, akkor ezt senki nem várhatja el tőlük. El fogják hagyni a pályát, az újak betanítására pedig a színházaknak nincs kapacitásuk.

Mi lenne a megoldás?

A színház egy társadalomformáló eszköz, s ha az állam ebbe nem kevés pénzt fektet be, akkor ennek elvárható módon kell működnie, hiszen az államnak feladata is a társadalom – ezen a módon is való – nevelése, jobbá tétele.

Az állami támogatásokkal elsősorban a kőszínházakra kellene koncentrálni, nem elaprózni az anyagi erőforrásokat. S ebben az is benne van, hogy a nevenincs alternatív s egyéb társulatoknak a dotációját jobban át kellene gondolni. Akkor a mostani támogatás elég lenne egy megfelelő magyar színházi struktúra fenntartásához, de így fennáll a veszélye, hogy rohamosan leépül ez a mostani felépítmény.

Az ország sok helyén játszottam, jártam – budapesti és vidéki színházakban egyaránt – s azt láttam, hogy mindenütt ugyanaz a probléma, hogy pont a háttérzszakmákra, a kisegítő személyzetre nem jut elég pénz, így pedig nehéz elvárni, hogy ők megmaradjanak a pályán. Nélkük pedig tudnunk kell, hogy nincs színvonalas színházi lét.

Minden ilyen egyszerűen megoldható lenne a pénzek átcsoportosításával?

Sajnos nem, hiszen a színházakat is elérte az a modern kor, aminek a legrosszabb – de ugyanakkor a legfontosabb – eszköze a mai világban a mindent elsöprő marketing. Nem véletlen, hogy a színészeket sok helyen ma úgy kategorizálják, hogy mennyire ismert, az oldalakon hányan kattintanak rá, s ez által mennyire eladható. Ez egy óriási tévedés, mert ez kiöli a valódi művészi munkát, a színház varázsát.

Az eladhatóság ezek szerint min múlik?

Azon, hogy ki szerepel a tv főműsoraiban, tehetségkutatóiban vagy ki él olyan életet, amivel minden nap anyagot szolgáltat a bulvársajtónak. De – ismerjük a mondást – aki erre épít, homokra épít!

Én itt az Újszínházban olyan remek – és a bulvár szempontjából kevésbé ismert – kollégákkal játszom együtt, akiktől folyamatosan tanulok, tanítjuk egymást s olyan szimbólisban vagyunk, ami a színház műhelymunka biztos vagyok benne, hogy megjelenik előadásaink színvonalában is, hiszen nekünk az a feladatunk – s minden színháznak az lenne – hogy a nézőknek színvonalas, értékteremtő előadásokat nyújtsunk.

Tölgyesi Tibor
fotó: Várady Nikolett

Filmforgatás — Csákberényben

Már forog Csákberényben az a film, amely Sobor Antal: Perelj, Uram! című színművéből előbb színpadra, most pedig a filmvászonra kerül. A A székesfehérvári Vörösmarty Színház Ítélet és kegyelem címen készülő produkciója a 48-as szabadságharc leverésének időszakából elevenít fel egy megtörtént, kevesek által ismert epizódot.

Korábban sosem látott pályázati lehetőséget kínált a Nemzeti Filmintézet (NFI) a színházak támogatására a filmgyártók bevonásával. Az új pályázati eljárásban a színházak által vagy közreműködésükkel készülő 16 produkciónak szavazott meg támogatást az NFI Televíziós Döntőbizottsága. A Nemzeti Filmintézet 16 színházak és filmek összefogásával streaming szolgáltatásra és televíziós forgalmazásra készülő produkcióknak szavazott meg gyártási támogatást. Hat vidéki, egy határon túli és kilenc fővárosi színház és a filmek rendkívüli együttműködéséből készülhetnek izgalmas, „crossover” művek. Az újításként bevezetett támogatás célja, hogy mindkét terület alkotóinak és szakembereinek munkalehetőséget biztosítson, határozottan élénkítve ezzel a kulturális szektort.

„Számtalan kiváló tehetségű előadóművész, alkotóközösség és

szakember dolgozik a színházakban országszerte, akik megérdemlik a lehetőséget, hogy filmre vigyék történeteiket és megmutathassák magukat a szélesebb közönségnek is. A koronavírusjárvány következményeinek enyhítése érdekében fontos, hogy a kultúra különböző területein alkotók összefogjanak és közösen használják a rendelkezésre álló eszközöket és forrásokat, beleértve a szakembereiket is. Meggyőződésem, hogy izgalmas és meglepő művek fognak születni, melyeken keresztül új értékeket és tehetségeket fedezhetnek fel majd a nézők. A sikeres produkciók a színházak és a filmek együttműködésének új fejezetét nyithatják meg.” – nyilatkozta az új pályázat bejelentésekor Káel Csaba a magyar mozgóképipar fejlesztéséért felelős kormánybiztos, az NFI Igazgatóságának elnöke.

Az új pályázat forrására a Nemzeti Kulturális Tanács mentőcsomagjából 1 milliárd forint állt rendelkezésre, amelyet az NFI saját támogatási keretéből egészített ki. A színházak filinterveikkel a hazai filmgyártók közreműködésével pályázhattak. A résztvevő filmgyártók vállalták, hogy tevékenységüket nonprofit jelleggel végzik és fiatal producereiknek adnak lehetőséget.

<https://www.vorosmartysszinhaz.hu/>

Előadás közben érte a váratlan meglepetés a 70 éves Mikó Istvánt!

„A boldog életnek a receptje ennyi: – Szeretni, szeretni és szeretve lenni... álmokat megélni, boldogságra lelni.” olvasható Aranyosi Ervin verse, mely tökéletesen tükrözi a most 70. életévét betöltött Jászai Mari-díjas, Érdemes Művész, Mikó István életfilozófiáját, aki többször lenyilatkozta már, hogy azért boldog, mert egész életében azt csinálhatta, amit szeretett.

A nézők szerint nagyon könnyű rajongani egy ennyire szimpatikus és kedves emberért. Van, aki a tévéből ismeri, más a színpadról, hangja elválaszthatatlan Micimackótól és Robin Williamstől, de annyi biztos,

hogy minden korosztály számára ikonikus egyéniség a mai napig.

Idén a Turay Ida Színház Örökös tagjává választotta, nem véletlen hát, hogy a jeles 70. születésnapra is különös figyelemmel készültek. Igazi színháztörténeti pillanat volt, amikor a köszöntésre az Indul a bakterház című előadás közepén került sor. Az egyik jelenet közben Darvasi Ilona igazgató tűnt fel beöltözve másod- "banya"-ként a színpadon. A bakter szerepét játszó Mikó István azt sem tudta hova nézzen zavarában. Mivel a közönség be lett avatva a meglepetésbe, nagyon élvezte az abban a percben létrejövő improvizá-

lást. Ahogy mondani szokták: gurultak a nevetéstől. Természetesen nem hiányozhatott a szülinapi torta a 70 szál gyertyával, az előadásvégi pezsgős koccintás a közönséggel, virág és lufizózn sem. Mikó István, így nyilatkozott a kerek évforduló kapcsán: „Nincs mit újra kezdenem, folytatni szeretném igazából azt, amit elkezdtem. A számvetést, azt meg majd a Jóisten elintézi, remélem később, jóval később... most egyelőre állok a munkák elébe, és leginkább az izgat, hogy amit jelenleg próbálunk: Tamási Áron Vitéz lélek című műve, hogy fogja megtalálni az utat a közönség felé.”

Tudni, mit gondol a néző

A CSIP (Csokonai Ifjúsági Program) ma már nem ismeretlen a debreceni és környékbeli iskolákban. A csapat színházi nevelési szakemberei a kisiskolástól a középiskolás korosztályig készítik a színházi nevelési programokat (ezen belül színházi nevelési előadásokat, előadásokat feldolgozó foglalkozásokkal), drámaórákat, workshopokat. Az CSIP idején, Kimondhatatlan című előadása együttes alkotói munka eredménye. Októbertől nemcsak a középiskolások, hanem a felnőttek is kipróbálhatják magukat a részvételi színház izgalmas világában. Madák Zsuzsannával, az előadás rendezőjével beszélgettünk.

Mind a zárt, mind a nyitott, interaktív színházi formákban otthonosan mozogsz, így nyilvánvan rálátásod, hogy alkotóként milyen szempontok szerint kell dolgoznod egyikben és a másikban. Mit tesz/ tehet hozzá az interaktivitás, a nézői észrevétel vagy játék egy előadáshoz?

Mind a zárt, mind a nyitott előadások esetében szerintem fontos, hogy hiátusokkal dolgozzunk, hogy legyen helye, dolga a nézőnek/ résztvevőnek, hogy ne mondjon ki mindent helyette a színház, hogy bele tudjanak kerülni a történetbe a nézők/ résztvevők gondolatai. Egy interaktív előadás esetében arra van lehetőség, hogy ezek a gondolatok verbalizálódjanak, megképződjenek a jelenlévő közösség számára. Tehát az előadás szövetébe ténylegesen bekerülnek a résztvevők gondolatai, akciói. Fontos azonban megjegyezni, hogy senkit nem kényszerítünk semmire, mindenki annyira vesz részt az interakciókban, amennyire szeretne. A többiek hallgatni is izgalmas.

Hogyan kerültél a színházi nevelés közelébe?

A részvételiség mindig is érdekelt. Ha visszagondolok, a különböző cserkész- és hittantáborokban mindig olyan játékokat moderáltam, amelyekben résztvevőket mozgattam, vagyis a drámajátékos énem régóta bennem motoszkált, de nem ezen a területen indultam el a pályán, később kezdtem el színházi neveléssel foglalkozni. A Vörösmarty Színházban játszottam fiatal korban, majd Budapesten több független társulatnál, nagyon különböző terekben keresgéltem a színház határait. Először Zalaegerszegen, a Hevesi Sándor Színházban kaptam lehetőséget, hogy kipróbáljam magam a területen. Tapasztalatok nélkül, ám nagy lendülettel belevágtunk a munkába. Iszonyúan élveztem, és a diákok és a pedagógusok is nagyon szerették az előadásainkat, ugyanakkor rájöttem, hogy ezen a téren lehet és érdemes is tanulni – ekkor kezdtünk el Bethlenfalvy Ádámmal és Ciboly Ádámmal, a szakma két elismert szakértőjével dolgozni. Előadásaink eljutottak különböző fesztiválokra, ahol bemutatkoztunk a színházi nevelési szakma számára. Innentől kezdve nagyon sok „tanárom” lett, mindenkinek kikértem a véleményét, nagyon sok hasznos visszajelzést kaptam.

Előfordul, hogy résztvevők részéről olyan megvilágításba kerül egy probléma, amire ti alkotók, elemelve, boncolgatva a témát, nem gondoltatok?

Persze. Mondok egy példát: tegnap egy workshopot tartottunk pedagógusoknak. Különböző dramaturgus formákat ajánlottunk számukra a Semmi című regény feldolgozásához. Én korábban megrendeztem a történetet osztálytermi színházi nevelési előadás formájában. A javaslatcsomagba olyan játékokat is beletettünk, amelyek az előadásban is benne voltak. A Semmit számos alkalommal játszottuk, így voltak olyan formák, amelyeket már rengetegszer kipróbáltunk különböző osztályokban. A pedagógusok ugye nem láthatták az előadást, a regény volt a workshop kiindulópontja. Az egyik résztvevő olyan izgalmas megközelítést hozott az egyik karakter-

CSIP vezetője is társult a csapathoz, színházi nevelési szakértőként pedig Bethlenfalvy Ádámot kértük fel, aki számos alkalommal dolgozott már ebben a minőségében és rendezőként is Csokonaiiban. A munkafolyamat során sokat beszélgettünk, megosztottunk egymással általunk ismert történeteket, és Eda ezekből írta meg a darabot. A szövegkönyvfelkészítésben a színészek is részt vettek. Ez rendhagyónak számít egy kőszínházi helyzetben, de ez esetben fel sem merült, hogy kihagyjuk őket ebből a folyamatból, hiszen azért vágtunk bele, mert ők fontosnak gondolták, hogy erről a témáról színházon keresztül beszéljenek. Bevontunk a munkába egy pszichológus-családterapeutát is, és Melinda és Ádám is jelen volt az előkészítési fázisban. Általában csak egy íróval szoktam dolgozni ebben a munkaszakaszban, most pedig egy teljes csapattal tettük ezt.

A Kimondhatatlan előadáshoz egy kiadványt készítettünk, amelyben olvashatnak a fiatalok a témáról, illetve feltűntettünk segítségforrásokat is, hogy információt adjunk arról, hogy hova lehet fordulni, ha valaki bajban érzi magát. A tanárok pedig kapnak egy csomagot, amelyben ötleteket, javaslatokat kínálunk az előadás további feldolgozásához. Az érintettség a Kimondhatatlan előadás esetében nehéz kérdés. Sokat beszélünk arról, hogyan tudjuk kezelni ezeket a helyzeteket. Nyilván nem az a cél, hogy olyan hatást keltsünk valakiben, amivel az illető nem tud mit kezdeni. Hiszek abban, hogy egy érintett esetében iszonyú ereje van annak, hogy a színház és az osztálya egy fikció keretén belül az ő problémájával foglalkozik. Az előadás nem tudja megoldani egy érintett problémáját. Nem is lehet ez a célunk, a cél sokkal inkább az,

Gyakran nyúlok érzékeny témákhoz. A Kimondhatatlan attól borzasztóan nehéz, hogy a családon belül vizsgáljuk a bántalmazás problémáját. A családon belül, amely mindenki számára a legérzékenyebb terep. Nagyon sokat gondolkodtunk azon, hogy hogyan jelenítsük meg az erőszakot, és azon is, hogy meddig meséljük a történetet, hol érjen véget az előadás.

Hogy lesz-e némi feloldozás vagy nyitott marad a történet?

Ez minden előadás esetében az egyik legfontosabb kérdés. Én szeretem az idegesítően nyitott végeket, de a Kimondhatatlan esetében sok gondolkodás után benne hagytuk a zárómonológót – Zsuzsi szereplőnk kiutat talált a lehetetlennek tűnő helyzetből.

Miben tér majd el a felnőtteknek készülő előadás?

Szerkezetileg nyilván ugyanaz lesz, amit a diákok kapnak, de más lesz az alapszituáció, mivel nem egy közösség, hanem egymást nem ismerő emberek vesznek részt az előadáson. És koruknál fogva is más nézőpontokból tekintenek majd a történetre. Izgalmas lesz megélni párhuzamosan a felnőttek és az osztályok számára játszott alkalmakat.

Hogy éled meg a vírushelyzet okozta kihívásokat? A próba-folyamatba erőteljesen beleszóltak a korlátozások.

A tavaszi leállásnál még épp csak átrágtuk magunkat a történeten, még az elemző és rendelkező próbák fázisában tartottunk. Soha nem dolgoztam még ilyen elnyúló időintervallumban egy előadáson: februárban kezdtük és különböző szakaszokban most októberben érünk a végére. Az biztos, hogy sokat lehetett közben gondolkodni, rá lehetett nézni bizonyos távolságokból. Nagyon fontos számunkra, hogy az előadás során biztonságos körülményeket teremtsünk: a résztvevők számára kötelező a maszkviselés, a színészek az interaktív részeket maszkban vezetik, illetve távolságot tartanak a résztvevőkkel.

Harmadik éve vagy társulati tag, de 2015-ben már Debrecenben rendezted a Verona 1301 előadást. Mennyire vagy már debreceni és mennyire vagy a CSIP-nek, ennek a társulatnak valódi tagja?

Nagyon szeretem a társulatot és a várost is. Debrecenben is itthon vagyok. A színészházi lakásomban csiszolok, festek, közben rálátok az erkélyemről a színház felújítási munkálataira, lövök egy fotót, és elküldöm a szüleimnek, hogy lássák, hogy a „nagy otthonom” is szépül. Nem idegenként szerződtem ide, a korábbi munkák miatt már tudtam, hova érkezem. Kétlaki életet élek: az ingázást Budapest és Debrecen között már nem tekintem átmeneti állapotnak, nem gondolom már, hogy választanom kellene. Két otthonom van. És ez teljesen rendben van így.

re, amire én korábban egyáltalán nem gondoltam, pedig igen sokat foglalkoztam vele. Ettől izgalmasak nekünk, alkotóknak az interaktív formák. Egy zárt előadásban nem tudjuk, hogy mi történik valójában a nézőben. Nyilván lehet érezni a rezgéseket, a figyelmet, hogy van-e feszültség a nézőtérben, de arról, hogy a néző konkrétan mit gondol egy adott helyzetről, fogalmunk sincs.

A Kimondhatatlan ötlete egy színésznő, Wessely Zsófia és az egyik énekes, Nagy Kira fejéből pattant ki. Az előadás alapja nem egy irodalmi mű, meglévő dráma volt, hanem a két későbbi szereplő azon vágya, hogy beszéljete a családon belüli bántalmazásról. Milyen fázisokban épült fel mind ez odáig, hogy egy előadás született belőle?

Valóban a két lány keresett meg ezzel az ötlettel és Péter (Gemza Péter igazgató- a szerk.) nagyon támogatta kezdeményezést, fontosnak tartotta, hogy elkészüljön ez az előadás. Elkezdtünk gondolkodni az alkotói csapaton. Romankovics Edát kérte fel a színház a dráma megírására. Eda a szerzője a tavalyi évadban bemutatott Para című előadásnak is. Gemza Melinda, a

A színházi nevelési programok kapcsán jogos kérdés lehet, hogy szükség van-e kortárs referenciára? A felnőtt alkotók milyen kapcsolatokhoz nyúlhatnak, hogy tudják, milyen téma érdekelheti a fiatalokat, és az milyen formában hozható hozzájuk közel?

Sokat játszunk fiataloknak, gyerekeknek, folyamatos és intenzív kapcsolatunk van a különböző korosztályokkal, ezért érzékeljük a világukat, érzékeljük, hogy mi izgatja őket. A drámaórák ilyen szempontból nagyon hasznosak, mert ebben a műfajban velük együtt írjuk a történetet is, szóval nagyon plasztikusan tapasztaljuk ezeken az alkalmakon, hogy mitől válik számukra valami igazán izgalmassá. Ezen a terepen tanulok a legtöbbet a gyerekekről, fiatalokról. Egy-egy produkció tesztjékén szerzett tapasztalatok is nagyon fontosak, ezeken az alkalmakon mindig tartunk egy reflektív kört a résztvevőkkel.

Az utókövetés nem a színház dolga, de hol van a felelősség határa? Hat rád, ha látod, hogy egy gyerek biztos, hogy érintett az adott témában, mert mondjuk sír az előadáson, vagy bármilyen más módon egyértelmű jelét adja, hogy nehezen viseli a látottakat?

hogy ki lehessen mondani olyan dolgokat, amelyek egyébként nem verbalizálódhatnak a közösségen belül. Az előadás egyik pontján arról beszélünk a résztvevőkkel, hogy mi a legkisebb dolog, amit bárki tehetne, ami változtathatna az egyik bántalmazott szereplő helyzetén, aki az osztályában is marginalizált státuszban van. A tesztelőadáson olyan egyszerű dolgokat mondtak, mint hogy egy osztálytársa mellé ülhetne a menzán. Tehát távolról sem azt feszegetjük, hogyan oldható meg egy megoldhatatlan helyzet, hiszen azon, akit súlyosan bántanak otthon, valójában csak a kiemelés segít. De azt tudjuk, hogy egy bántalmazott számára már az nagy támogatást jelent, ha beszélünk erről a problémáról, ráadásul egy közösségben, amelyben a legtöbb idejét tölti. Hiszen az előadás nemcsak az érintettekhez szól, sőt, ugyanúgy szól azokhoz, akiknek nincsenek ilyen problémáik. Ezt egy 16 éves fiú is kifogalmazta a tesztelőadás után. Szerinte sokat lehet tanulni a bántalmazás mechanizmusáról az előadáson keresztül, és azt is megtapasztalhatták, hogy mitől piszkosul nehéz a segítségnyújtás.

Könnyen tudsz efféle témákhoz nyúlni?

„Személyes és napi módon ünneplem az anyanyelvemet”

Kubik Annát kérdeztük

Kubik Annát a nemrégiben átvett Magyar Érdemrend Középkereszt-díja és a közelgő magyar nyelv napja kapcsán kérdeztük.

– Hadd kezdjem azzal, hogy gratulálok a Magyar Érdemrend Középkereszt-díjához, amit a nemrégiben vettél át. Mit jelent számodra ez az elismerés? Mit jelent számodra magyar színésznek lenni?

– Engem ide köt minden, ennek a hazának, ennek a nemzetnek a kultúrájához, ezt akarom szolgálni. Példaértékű művészi pályafutásomért kaptam ezt a díjat, az indoklás szerint, amiben benne van ugyanúgy az egyetemes, mint a magyar kultúra képviselője. A művészi tevékenységem

elismerésén túl pedig benne van sok más, művészetén kívüli, társadalmi elkötelezettségű vállalkásom is, gondolok itt a jószolgálati nagykövetségi szerepvállalásra (MPS betegek), a Magyar Művészeti Akadémián belül végzett bizottsági munkákra vagy más nemzeti ügyek melletti kiállításra, mint például a kárpátaljai magyarok nyelvhasználatának jogáért való szerepvállalásra jótékonyági esteken, filmen vagy a székely autonómia melletti kiállításra, ami, azt gondolom, minden nemzetársunk kötelessége lenne. Sok teendőm van!

– Hamarosan újra találkozhatunk veled Debrecenben, a magyar nyelv napja alkalmából szerveződő Kulisszák-beszélgetésre hívott el Ráckevei Anna. Mennyire tud

számodra személyes ünnep lenni a magyar nyelv napja?

– Nem igazán magára az ünnepnapra koncentrálok, hiszen a munkám miatt minden nap személyes élményként élem meg, hogy a magyar nyelv a munkaeszközöm is. Ahogy Kosztolányi írta: „Mélyen bennem van, a vérem csöppjeiben, idegeim dúcában.” Büszkeséggel tölt el, hogy ezen a nyelven szólhatok, hogy tehetek valamit a védelmében, örködhetek tisztasága felé. Személyes és napi módon ünneplem az anyanyelvemet, ami hihetetlen szép, végtelenül árnyalt, változatos, színes. Hatalmas ajándékot kaptunk az anyanyelvünkkel.

Fotó: Máthé András
(Kubik Anna Az öreg hölgy című darabban)

Autisták fotóiból nyílt kiállítás a Fővárosi Nagycirkuszban

A Nemzeti Cirkuszművészeti Központ számára mindig fontos volt az esélyegyenlőség megteremtése, ezért Elvarázsolt világ címmel autista fotósok munkáiból álló kiállítás nyílt október 25-én a Fővárosi Nagycirkuszban. Az Óbuda Fotóklub Egyesület Autista Fotós Csoportja az Aura Egyesülettel együttműködve huszonhárom, a Fővárosi Nagycirkusz előadásain megörökített, nagyfelbontású fotográfiát állított ki.

A fotókiállítást Csendes Péter nyitotta meg, aki köszönetét fejezte ki a Fővárosi Nagycirkusz vezetőségének és művészeinek, akik lehetővé

tették, hogy az Autista Fotós Csoport közel húsz előadást örökíthesen meg. Köszönetet mondott még az Óbudai Fotóklub fotósainak és elnökének, Koncz Dezsőnek, aki szívügyének tekinti, hogy az autizmussal élő fiatalok eljussanak ilyen különleges helyekre. „A képeket elnézve elérzékenyültem, hogy ilyen minőségű és csodálatos munkát végeztek mentoráltjaink a klub heti foglalkozásai által” – mutatott rá Csendes Péter a fotók művészi kidolgozottságára.

Szekáry Zsuzsanna
Fotó: Urbán Ádám

A pillangók szabadok

Zseniális romantikus vígjáték az Intimtérből

Némi dilemma előzte meg e cikk megírását, ugyanis a tudósító hűvös szerepéből ki kell lépnem: *A pillangók szabadok* ugyanis az egyik legjobb előadás, amit az utóbbi években láttam. Tege Antal rendezése megfelelő arányban elegyíti az embert próbáló élethelyzeteket és a humort, és anélkül mutat fel dilemmákat, megakadásokat, hogy a darab okoskodóvá, kioktatóvá válna; úgy hat meg, hogy mentes minden hatásvadász elemtől. Az igazi könnyektől a felszabadult nevetésig vezeti a nézőt, és természetesen nem marad el a boldog befejezés sem. A néző úgy hagyja el az Intimteret, hogy napokig van min gondolkodnia – többek között azon a soha fel nem oldható problémán, miszerint „Ki vagyok én a darabból?”.

Don, a fiú talán, aki végre egyedül akar lenni, de önfeledten adja oda magát az első szembejövőknek? Jill, aki nem tud akkora marhaságot elkövetni, amin hippy anyja fennakadna? Nincs kiről leválnia, nincs ki ellen lázadnia (honnan is ismerős ez most, ötven évvel később)? A lány szíve tiszta, és nem akar hazudni, a vége felé kiderül, hogy még magának sem. Vagy Mrs. Baker, az anya bőrbe bújnánk szívesen, aki csak jót akar, ezért nem engedné ki a fiát a kiváltáztott gazdagságból? Kinek kell itt megváltoznia? Ígérhetünk-e hűséget valakinek, ha nem tudjuk, később be tudjuk-e tartani?

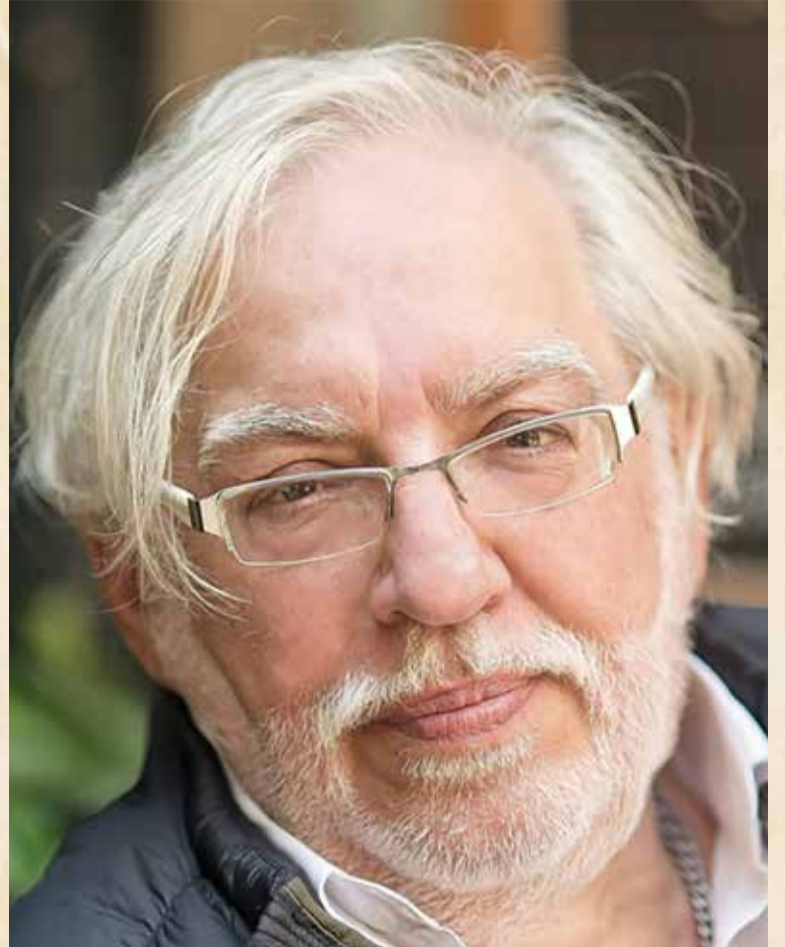
A történetből egyetlen mondatot sem szeretnék elárulni, azzal ugyanis megrövidíteném a nézőt. Azt hiszem, a mű egyik üzenete, hogy a csalódástól való félelmet le lehet győzni. Ha sosem kockáztatunk, nem tesszük kockára a szívünket, akkor talán nyugodtabban létezhetünk – de rizikó nélkül ér-e valamit az élet?

A pillangók megnézésekor olyan kor iránt érezhetünk nosztalgia, amelyben nem is éltünk. Az előadás szerves része a hatvanas évek végének-hetvenes évek elejének zenéje, a virággyerekek számai. Pass joint, no judgement, make love, not war, harsogják a szoba plakátjai. Jimmy Hendrix, John Lennon és Buddha jól megfér a gumiabroncsból készített asztallal, a füstölőszaggal, a nekünk retró, de 1969-ben még nagyon is valóságos, jelen idejű bútortal, amelyen lehetetlen normálisan ülni.

Don szerepében Czitor Attila az utolsó mozdulatig olyan hiteles, hogy egy rövid ideig azon tűnődtem, hogy tanulhatta meg vakként a szerepet. Jillt, a hebrencs, szókimondó lány Földesi Ágnes Villó alakítja nagyszerűen, méltó ellenlábasa Kovács Edit Jászai Mari-díjas színművészeknek, aki Mrs. Baker szerepében lép színpadra. Ralphként a karaktert hibátlanul játszó Laszko Viktor színeszhangját láthatjuk.

A pillangók szabadok nem hazudja magát remekműnek, nem párja a nagy klasszikusoknak, de ugyanúgy elmesélhetetlen. Egy Broadway-darab, amelyben benne van póre testünk esendősége, de az is, hogy a köztünk lévő árkok, ha be nem is temethetők, de igenis átléphetők. Mindenképpen nézzék meg!

(Szilágyiné Szabó Ágnes)

Tüntetek azzal, hogy nincs stílusom

Verebes István rendezi a *Pezsgős vacsora*t Békéscsabán

– *A Pezsgős vacsora igazi luxus lesz a számunkra, hogy stílusosan kérdezzek, hogyan került tálcára az ötlet?*

– Nem az én választásom volt, ezt ajánlotta fel a színház. A magam részéről igazítottam rajta. Az alapdarab üzenete ugyanis nem áll összhangban a műfajával. Én nem szeretem, ha egy darab az aktuálpolitikának bármelyik vonulatában képviselteti magát. Jó kaland volt, hogy azokat a tévedéseket, melyek kételyeket keltenek bennem, korigáljam, hogy megfeleljenek egy normális értelmezésnek, egy kiegyensúlyozott, se ide, se oda nem húzó értelmezésnek. Azt akartam, hogy a darab mutassa meg, hogy abban az időben hogy éltek az emberek. Az mindig kaland számomra, hogy ha valami számomra nem tetszetős, nem ízléses, átformáljam olyanná, ami elfogadható a közönség minden rétege számára.

– *Miben lesz ez más rendezés, mint a többi Pezsgős vacsora?*

– Ötven éve vagyok a pályán, tüntetek azzal, hogy nincs stílusom. Minden előadás más legyen, a darab feleljen meg a mai kor színházkultúrájának. Nem avított, hanem hiteles, és a humora ne legyen öncélú. A bugyutaságai legyenek kedvesek, vegye észre a néző, hogy ez egy játék. Egy komolytalan darabnak nem szabad úgy látszania, hogy ez nagy sorskérdésekről szól.

– *Különlegesség is lesz a színpadon?*

– Egyszerre lesz látható az író elegáns rózsadombi legénylakása és az

Albertirsán veszteglő vagonban lakó házaspár élete. A vígjáték 1921-ben játszódik, a fentiek adnak neki egy kis pikantériát.

– *Izgalmasnak látszik a bemutatóig eljutni.*

– Minden helyzetet dalok kommentálnak majd.

– *Slágerek?*

– Nem. A kor melódiái. Nemlaha Györggyel formáztuk a szövegeket. Könnyed stílusú, a korba illő melódiákat hallhat majd a közönség.

– *Milyen 2020 őszén rendezni, az otthonától távol?*

– Hetvenkét évesen, félve a koronavírusról még mindig van kurázsím dolgozni az emberek között. Hősieségnek élem meg. A színház komolyan veszi a védekezést, de háborús a helyzet. Ne üljön ránk ez a pimasz vírus!

– *Hogy érzi magát köztünk Békéscsabán?*

– Huszonegy éve már dolgoztam itt. Ez a darab nem szereti Budapestet, azt mondja a főszereplő kislány, „mert Pesten nem lehet igazat mondani, nem hiszik el, csak ha hazudok”. Vidéken ismerik egymást az emberek, számomra is megnyugtatóbb. A színház biztosít számomra egy parasztházat, abszolút fölszerelt, az emberek pedig kedvesek.

– *Sok sikert kívánok a bemutatóhoz!*

Szilágyiné Szabó Ágnes

Önt is várja a Hotel Mimóza!

A Hotel Mimóza kortárs darab, de a legjobb francia vígjátéki hagyományok alapján íródott. Meghódította Nyugat-Európa színpadait, film készült belőle, november 6-án pedig színre kerül Békéscsabán is, a Sík Ferenc Kamaraszínházban. Pierre Chesnot, a darab szerzője maga is színész, konferanszié, aki hazájában szatirikus hangvételéről ismert, így garantálhatjuk a felszabadító nevetést, a gondtalan kikapcsolódást.

Nincs is kellemesebb, mint egy nyaralás a francia Rivierán, egy gyönyörű nő társaságában annak villájában. Így van ezzel Jean-Francois Moncey tévérendező (Csomós Lajos) is, aki a feleségének azt adja be, hogy egy kitűnő szállodában lakik miközben helyszíneket keres filmjéhez. Ám a féltékeny asszonynak,

Cécile-nek (Tarsoly Kriszta) kedve támad meglátogatni férjét.... Mire az asszony megérkezik, a párnák hotellé kell „alakítania” a szerelmi fészket, így tulajdonosából, a szerető Magaliból (Fehér Tímea) a szálloda gazdasszonya, szakácsa és portása is lesz egyszemélyben. Mondják, a baj nem jár egyedül, ugyanis az újonnan létesült fogadó feltűnik a szálláskeresőknél, és egyre több szállóvendég érkezik a „Hotel Mimózába”. Titkos szeretők, svájci turisták, aztán egy öngyilkosjelölt, egy prostituált.... Hogy teljes legyen a káosz, hazaérkezik a tengeralattjáró-parancsnok, Magali férje (Katkó Ferenc), sőt a titkos szeretők egyikének párja is betoppan. Teljes a zűrzavar! Megússza-e a szerelmespár a lebukást? Ha igen, hogyan? Örületes játszma veszi kezdetét: főszereplőnk, Jean-

Francois rendezni kezdi élete „főművét”...

A Hotel Mimóza próbái elkezdődtek, és a közelmúltban bemutatták az előadás díszlet- és jelmezterveit is, amelyek elfogadást nyertek, így megindulhat a gyártás. Halász G. Péter, a színpadi környezet megálmodója elmondta, hogy a darab a Côte d'Azur-on játszódik, így a villa berendezésében a rusztikus és vintage stílust fogja követni, enteriőrjét a gazdagság és a jó ízlés határozza majd meg. Hogy hogyan lesz belőle egy csapásra vendégcsalogató szálloda, az egyelőre maradjon a mi titkunk! Kiss Kata jelmeztervező bemutatta az öltözetek rajzait: mai ruhákat láthatunk majd, de mindegyikben lesz egy kis bohém vonás, mert – mint azt Katkó Ferenc rendező elmondta - „ebben a darabban senki sem százás”.

Az esélyegyenlőség a Jókai Színház védjegye

Két előadást mutattunk be a segítséggel élő színházbarátok számára

Két előadást, A pillangók szabadok és A Megfeszített című rockoperát láthatták a segítséggel élő színházbarátok díjmentesen október végén a Békéscsabai Jókai Színházban. A felajánlás apropóját az adta, hogy a romantikus vígjáték főszereplője, Don maga is születése óta vak, a darab pedig jó példát mutat a segítséggel élő és az ép emberek harmonikus együttélésére, tudtuk meg Komáromi Anett színművésztől és jeltolmáctól, aki az esélyegyenlőséget szolgáló programok ötletgazdája, megvalósításuk elkötelezett pártolója teátrumunkban.

Az előadás előtt a nézők bejárták a kulisszát, megismerkedhettek a jelmezekkel, a fogyatékosokkal élő fülhallgató segítségével hallhatták Tarsoly Krisztina színművész narrációját. A pillangók szabadok

előadása után lehetőség volt találkozni az előadás szereplőivel: Czitor Attilával, Földesi Ágnes Villóval, Kovács Edittel és Laszko Viktorral, valamint a rendezővel, Tege Antallal. Fontosnak tartottuk, hogy egy zenés darabot is meghallgathassanak a segítséggel élő nézők, így A Megfeszített című rockopera október 26-i előadását jelelt formában lehetett megtekinteni, a darab befogadását Vörös Zsolt jeltolmács segítette.

A pillangók szabadok című romantikus vígjáték ezen ingyenes előadása a Jókai Színház felajánlása volt a Vakok és Gyengénlátók Békés Megyei Egyesületének, míg A Megfeszített című rockopera jelelt előadása pályázati formában, az Emberi Erőforrások Minisztériuma támogatásával valósult meg.

Szilágyiné Szabó Ágnes

A legendák évada

*Világsztárok, hazai csillagok érkeznek -
Meghirdette a jövő évi szezonját a fertőrákosi barlangszínház*

A legendák évadában világsztárok, magyar zenei csillagok lépnek fel a fertőrákosi barlangszínházban 2021-ben. Érkezik David Sanborn, Stanley Clarke, Presser Gábor, Charlie, Kovács Kati, Rúzsa Magdi, Bogányi Gergely. Látható a Bánk bán, a Carmina Burana és az István, a király. A szezon május 22-én a Bagossy Brothers Company koncertje nyitja meg.

- A 2021-es barlangszínházi szezon egy adott korszak egyetemes és magyar kulturális lenyomata, öszszegez, utat is mutat egyben. Ezért hívtunk meg ikonikus előadókat, hazai és nemzetközi sztárokat, kulturális előadásokat, műveket, produkciókat, s ennek tiszteletére hirdetjük meg a legendák évadát - mondta sajtótájékoztatóján Pataki András, a játszóhelyet működtető Pro Kultúra Sopron Nonprofit Kft. ügyvezetője, aki hozzáfűzte: a megújulás jegyében dinamikus és emlékezetes lehet a jövő év fertőrákosi barlangszínházban.

Nyílik a Dohnányi-terem

Bejelentette: a kőfejtőt és témaparkot már április 1-én megnyitják. Az első koncert május 22-én lesz a barlangszínházban, majd május 23-án hivatalosan is szeretnék átadni a Dohnányi-termet. Itt modern technika segítségével megidézik majd a Sopronhoz kötődő zeneszerzők: Liszt Ferenc, Joseph Haydn, Goldmark Károly, Soproni József, Takács Jenő és Szokolay Sándor életútját, szellemiségét. Ez a fejlesztés is segíti, hogy méltó emléket állítsanak Dohnányi Ernőnek, aki felfedezte ezt a helyet a kultúra, a zene, a színház számára. Egy uniós pályázatból a Sopron-Fertő Zrt.-vel együttműködve olyan fejlesztés indulhatott meg a barlangszínházban, amely innovatív megoldásokkal növeli a turisztikai láttnivalókat a helyszínen. A Fertőrákosi Barlangszínház és Kőfejtő elnyerte a családbarát játszóhely minősítést.

Európa kulturális térképén

Az ügyvezető hangsúlyozta, elérték a néhány éve kitűzött céljukat, a fertőrákosi barlangszínház felkerült Európa kulturális térképére. A minőségi, nemzetközi sztárfellépők és nézői érdeklődés tekintetében egyaránt elmondható ez. Az elmúlt évben már 14 ezer külföldi vendég érkezett a barlangszínházba. Míg 2016-ban 14.500 nézőt fogadtak ezen a helyen, addig 2019-ben már elérték a 30.000-es látogatósámat. Örömtelneken nevezte, hogy a témaparkban az elmúlt években megduplázódott a látogatói létszám, ott tavaly 40 ezer feletti érdeklődőt fogadtak. Idén pedig a nem teljes szezonban jöttek el a témaparkba 20 ezren. A pandémiás helyzetben mindez kiemelkedőnek számít.

Bagossy Brothers és Charlie

A fertőrákosi barlangszínház következő szezonjában a műfaji sok-

színűség jegyében legendás előadók, művek és népszerű előadások érkeznek a játszóhelyre. Külföldi és hazai sztárok ikonikus művekkel komoly- és könnyűzenei szerzők előtt tisztelnek jövőre. A nyitány május 22-én lesz, ekkor a Bagossy Brothers Company lép fel. A következő hétvégén, 29-én és 30-án a soproni Pendelyes táncegyüttes gálaműsorai tekinthetők meg.

Carmina Burana című művével indítják a sorozatukat. Ez a koncert nagyszabású összefogással valósul meg, hiszen a majd nyolcvantagú szimfonikus zenekar mellé soproni, győri és budapesti kórusokat hívtak meg. A soproni Liszt Ferenc pedagóguskórus Makkos Ágnes karnagy irányításával és a Sonitus Scarbantiae női kar Harcz Katalin vezetésével csatlakozik hozzájuk. Operaéneke-

Idén jöttek volna, a járványhelyzet miatt jövőre látható június 4-én a Recirquel My Land című darabja. Ezt az előadást az Edinburgh Fringe Festival legjobb produkciójának választották meg 2018-ban. A díjnyertes My Land ötvözi a kortárs táncot, a színházat és a cirkuszművészetet, s az emberiség gyökereinek keresését, az ember és anyaföld közötti örök kapcsolatot jeleníti meg. Másnap, június 5-én a humor nagyjágyja, Hadházi László szórakoztatja a közönséget. A magyar zenei legendák sorát Charlie koncertje nyitja meg június 6-án a barlangszínházban. Életműve, slágerré vált dalai a hazai rock ikonjai közé emelték az énekest.

Bánk bán

Vidnyánszky Attila rendezésében

A Bánk bán című operát tekintheti meg a közönség Vidnyánszky Attila rendezésében a fertőrákosi barlangszínházban június 12-én a Coopera produkciójaként. Épp 200 éve, 1820 őszén jelent meg a Bánk bán nyomtatásban: Katona József úgy döntött, hogy saját maga adja ki a művét, amely egy pályázatra készült. A darabot azonban csak Katona halála után, 1833-ban adták elő. A Nemzeti Színházban 1839-ben mutatták be, és ezután vált hamarosan a magyar színpadok meghatározó darabjává. Vidnyánszky Attila nem először rendezi meg a művet, amelyről azt tartja: lendületes, dinamikus és száguldó, akár egy Verdi-opera.

Carmina Burana, filmzenék, Bogányi Gergely

Ugyancsak a komolyzenei kedvelőit célozza meg a Győri Filharmonikusok sorozata a Kékfrankos bérlettel. Ők június 13-án Carl Orff

sek is fellépnek velük, a karmester pedig Oberfrank Péter Liszt-díjas, érdemes művész lesz. A bérletben látható még a Győri Filharmonikus Zenekar „A tribute to John Williams” című koncertje augusztus 7-én. Ezen a hangversenyen felcsendülnek a Csillagok háborúja, a Hook, a Schindler listája, a Mesterséges értelem, a Jurassic Park, a Superman, A cápa, az Egy géza emlékiratai, a Harry Potter, az E.T. és az Indiana Jones című filmek dalai. Összel, szeptember 4-én Bogányi Gergely és a csodazongorája érkeznek majd Fertőrákosra a győriekkel együtt.

Ehhez kapcsolódva Kóczán Péter, a Pro Kultúra kulturális igazgatója kiemelte, a fertőrákosi barlangszínház az elmúlt években bizonyította, hogy megbízható, magas színvonalú, színes és szerteágazó kulturális szolgáltatást képes nyújtani a térségben. A klasszikus zene, az opera a játszóhely megnyitása óta mindig megjelent a műsorban. Most a Győri Filharmonikus Zenekar Kékfrankos bérletében három előadást is láthatnak a nézők Fertőrákoson. Nagyön örülnek annak, hogy egy nemzeti besorolású zenekarral jött létre a hosszú évek óta tartó gyümölcsöző együttműködésük.

Jönnek az Ötörai hangolók

A barlangszínház idei szezonja – hasonlóan az elmúlt esztendőkhöz – szorosan kapcsolódik a város hagyományos, nagyszabású kulturális fesztiváljához, a Soproni Ünnepi Hetekhez (SÜH), annak tematikus programjaihoz. A Sopron Classic keretében a soproni szimfonikusok június 27-től szeptember 5-ig összesen nyolc alkalommal lépnek fel a fertőrákosi barlangszínházban délutánonként. A Dohnányi bérlet hang-

versenyein a zenészek tisztelnek a vonósnégyes műfaját megteremtő zeneszerző-legendá, Joseph Haydn előtt, aki kötődik a városhoz és a térséghez, hiszen amikor az Esterházy-kastélyban szolgált, élt a településen, és sokat járt a környéken. Alkotásai, szerzeményei közül többet játszanak most is az Ötörai hangolók zenészei, akik több Haydn-fesztiválon felléptek már. Mindemellett Vivaldi, Borogyin, Ravel, Mendelssohn, Schubert és Mozart művei szólalnak meg ezeken a hangversenyeken.

Az idei nagy siker után jövőre is meghívták a Tesla-Végtelen energia musicalt. A produkció június 19-én kétszer tekinthető meg. A tánc műfajában nagyszabású és látványos ősbemutatót tart Farinelli címmel a Sopron Balett és a St. Pölten-i Europabalett június 25-én és 26-án.

árasztanak. Számos film, köztük a Boyz N The Hood és Az 57-es utas zenéjének szerzője. Megközelítőleg 70 tévé- és játékfilmhez írt kísérőzenét. A harmadik SopronDrum ütőhangszeres csillaga, oktatója és ezen a napon fellépője David Friedman lesz. Nemzetközileg elismert vibrafonista, marimbaművész, zeneszerző és jazzpedagógus. Olyan személyiségekkel dolgozott együtt, mint Leonard Bernstein, Luciano Berio, Bobby McFerrin, Wayne Shorter és Yoko Ono.

Kovács Kati, Presser Gábor, István, a király

A hónap végén két magyar zenei legenda lép fel a barlangszínházban. Kovács Kati Symphonic live életműkoncertje július 30-án szerepel a műsorban. Őt követi július 31-én Presser Gábor Dalok régről és nemrégről című produkciója.

A fiatalok kedvence, a Honeybeast augusztus 6-án tart nagy barlangszínházi bulit. Az idei kirobbanó, katarzist hozó siker után közkívánatra a jövő nyáron, augusztus 14-én kétszer is újra láthatják a nézők az István, a király koncertszerű keresztmetszetét a fertőrákosi barlangszínházban. Szörényi Levente és Bródy János ikonikus műve a magyar kultúra fontos mérföldköve. Most Feke Pál és barátai – öt zenész és hat szólista – idézik meg az örökzöld dalokat. A látványos, modern hangzásvilágú produkció a legnépszerűbb énekes-színészekkel, rockzenekarral, animációs látványvilággal, a ma elérhető legprofesszionálisabb világítástechnikával kerül színpadra.

Párizsi éjszakák francia sztárokkal

Párizsi éjszakák címmel augusztus 21-én lép fel a játszóhelyen két magyar származású francia sztárenekes, Stéphanie Schlessler és Laurent Ban. Őket az idei Mesés musicalekben már láthatta együtt a közönség. Stéphanie és Laurent a letehetségeiből párizsi kollégáikkal idézik fel a francia operett, szonon és filmzene felejthetetlen világát. Képzeltben a nézők végigjárhatják velük a Champs-Élysées-t Yves Montandnal, a Montmartre-ot pedig Edith Piaf-fal és Charles Aznavourral. Nostalgizálhatnak a Cherbourgi esernyők és a Házibuli felejthetetlen dallamaival, meghallgathatják a híres francia musicalek, a Rómeó és Júlia, a Párizsi Notre-Dame és a Nyomorultak megindító számain. Természetesen az olyan világhírű előadók, mint Céline Dion és Lara Fabian sem maradhatnak ki a műsorból.

Az operett kedvelőinek az Egy csók és más semmi című előadás érkezik a Kecskeméti Katona József Színházból augusztus 27-én és 28-án Fertőrákosra.

A barlangszínházi szezonzáró hétvégén, szeptember 3-án Rúzsa Magdi ad nagyszabású zenekaros koncertet.

A Pro Kultúra Sopron Nonprofit Kft. és Gerberhaus Kulturproduktionen produkciós irodával kötött együttműködési megállapodásnak köszönhetően jövőre a német nyelvű közönségnek Ábrahám Pál Bál a Savoyban című revüoperettjét tűzik műsorra a leghűségesebb város teátrumának művészeivel.

Stabat Mater: utak és keresztek

Nagy siker a Sopron Balett és a St. Pölten-i Europaballett koprodukciója

Nagy tetszést aratott a Stabat Mater első előadása a leghűségesebb város teátrumában. A Sopron Balett és a St. Pölten-i Europaballett koprodukciója látványos, parádés, magas színvonalú táncos teljesítményekkel, a színpadon játszó zenekarral, opera-énekesekkel, Sosztakovics és Pergolesi muzsikájával emlékezetes színházi élményt adott a műfajt szerető és értő nézőknek. A két koreográfus, Alekszej Batrakov és Demcsák Ottó gondolatai a műről elérték céljukat. A darabot megtekintette Michael Fichtenbaum, az ausztriai együttes művészeti igazgatója, aki gratulált a csapatnak.

Hat nemzet - magyar, orosz, ukrán, osztrák, brazil, olasz - képviselővel, szimfonikus zenekarral, operaénekesek és helyi gyermekek részvételével láthatják a nézők az előadást a Sopron Balett és a St. Pölten-i Europaballett koprodukciójában.

A sajtónapon Pataki András, a színházat működtető Pro Kultúra Sopron Nonprofit Kft. ügyvezetője elmondta: 2012 óta határon átívelő, széleskörű, több térséget érintő együttműködések jellemzik a munkájukat, s ennek része az, hogy a St. Pölten-i Europaballett A szving meg

a tangó sikere után újból koprodukciós partnerük. Olyan műfajban, amelyben nincsenek nyelvi korlátok. Annak külön örül, újra minőségi zenei háttérrel biztosíthatnak egy előadásnak. Minden alkalommal zenekar játszik a színpadon. Ennek szakmai háttérét Oberfrank Péter, a teátrum zenei vezetője biztosítja hosszú évek óta. Most Kóczán Péter vezényletével, a Liszt Ferenc Szimfonikus Zenekar játszik a második felvonásban, kiegészülve operaénekesekkel. Ahogy fogalmazott, a harmadik erős pillére ennek a bemutatónak, hogy olyan időszakban született meg a Stabat Mater, amikor egy világválságban szükség van a mű által hordozott egyetemes értékekre, gondolatokra, üzenetekre. Reméli, a közönséget megérintik ezek a törekvések.

Alekszej Batrakov és Demcsák Ottó koreográfusok a világ legismertebb Mária-himnuszát inspiráló történetet dolgozták fel Sosztakovics, valamint Pergolesi varázslatos, érzelm gazdag muzsikájával. Az első felvonásban Alekszej Batrakov koreográfiáját tekinthetik meg a nézők. Gondolatai központjában a fiát elvesztő asszony fájdalmát helyezi,

mégpedig a háború tükrében.

Alekszej Batrakov arról beszélt, meg kell őrizni és átadni a mai világban az emberséget. Figyelni ar-

ra, mi ad esélyt ahhoz, hogy tovább éljünk. A jóság, könyörületesség, az áldozatvállalás, a másokért való élés nem megkerülhető ma sem. Minden korban szükségesek ezek a tulajdon-

ságok, élethez tartozó mércék, és ennek tükrében reméli, mindenki megtalálja majd a maga történetét az első felvonásban.

Demcsák Ottó Pergolesi legismertebb feldolgozását választotta a történet ábrázolásához. A mintegy negyvenöt perces második részben a koreográfus a négy evangélium felhasználásával mutatja meg a történetet, megjelenítve több bibliai szereplőt: Máriát, Jézust, Mária Magdolnát, Arimateai Józsefet, Simon Péter, Jánost, Szalómét és az angyalokat.

Demcsák Ottó kiemelte, háborúk ma is zajlanak a világban, az ember és természete ősidők óta nem változik. Ahogy fogalmazott, ha a jelenlegi önző korban Barabbást vagy Jézust kellene kiáltani, akkor ő nem lenne optimista az eredményt látva. Szerinte ma a színház még képes egyetemes kérdésekről szólni a hitről, létezésünk céljairól, a világban elfoglalt helyünkről.

A zenei alkotást minden egyes előadáson a Soproni Liszt Ferenc Szimfonikus Zenekar adja elő Kóczán Péter vezényletével. Ő hangsúlyozta, Pergolesi műve, gazdag hangzásvilága, az alkotás belső tartalma,

üzenete minden zenész számára töltekezést jelent, kihívást ad arra, lelkiileg igazán megélje ezt a muzsikát. A zenekar számára az, hogy a színház produkcióiban rendszeresen közreműködnek, mindig nagy lehetőség és öröme az ilyen feladatoknak.

A darabban dupla szereposztásokban énekelnek majd Benedekffy Katalin és Forgó Eszter operaénekesek, akik elmondták, megfizetendő lehetőség számukra ilyen ösztönző produkcióban szerepelni, ráadásul a zeneirodalom és a szakrális művészet egyik kiemelkedő alkotásában, amelynek üzenetei a személyes életükre is hatnak. (A bérletes előadások során Megyesi Schwartz Lúcia is énekel majd a szerk.)

A sajtónapon a főszerepeket táncoló Rudisch Boglárka, Horváth Renáta, Szalai Dóra és Füsü Zsolt táncművészek beszéltek szerepeikről, ahhoz kapcsolódó személyes élményeikről, gondolataikról.

Az első felvonás különleges díszlet és jelmezvilágát Húros Annamária alakította ki. A másodiknak ő a jelmeztervezője, a díszlet itt Demcsák Ottó munkája. A dramaturg Katona Imre. A két részt gondolati és érzelmi síkon Mária jelenései kapcsolják össze. Máriát Szócs Erika jeleníti meg. Az egész előadás rendezője Demcsák Ottó.

A darab októbertől szerepel a soproni teátrum műsorán.

Emigránsok, elszigeteltség és szabadság

A járványhelyzet miatt valószínűleg online mutatják be Sławomir Mrożek Emigránsok című színművét, melynek felújító próbáit Sopronban tartották. A produkció két főszereplője Kis Domonkos Márk és Gál Tamás színművészek. A rendező Pataki András.

A koprodukció az Emberi Erőforrások Minisztériumának pályázata segítségével valósulhatott meg. A Forrás Színház, a felvidéki Csavar Színház, a Soproni Petőfi Színház korábban létrejött együttműködésében vesz részt Kis Domonkos Márk egykori igazgató révén a Váci Dunakanyar Színház. A leghűségesebb város teátruma a 2021/22-es évadban tűzi műsorra a darabot, melyet szeretnék minél több helyen játszani az országban és a határon túl.

AA-t a Jászai-díjas Kis Domonkos Márk alakítja. XX-et a Jászai-dí-

jas Gál Tamás formálja meg. Ők még soha nem játszottak együtt. Izgalmas munkának tartották ezt a feladatot, mint mondták, mai napig érvényes sorsok, üzenetek bemutatására nyílt lehetőségük. Mindketten úgy gondolják, Sławomir Mrożek darabja különösen aktuális, amikor világhíresség, hogy sokan más országokban igyekeznek a jobb élet reményében boldogulni, új identitást találni. A darabban bemutatott egymástól elszigetelt két ember sorsának felvilágosítása közben az író valójában egyik figurának sem ad teljes mértékben igazat, hol egyiknek, hol a másiknak hihet a néző.

A díszlet-és jelmeztervező a Munkácsy-díjas Gyarmathy Ágnes. A scenikus Tóth Kázmér. A fénytervező Kovács Ferenc Magyar Teátrum-díjas. A rendező a Jászai-díjas Pataki András.

Isten, humor és színészlelkek

Vastaps Orbók Áronéknak a soproni színházi klubban

Az, hogy Istennek létezik-e humora, az élet gyakori kérdései között szerepel. Ami viszont biztos, Orbók Áron és Vass Csaba velük született tehetsége, adománya a humor. A soproni teátrum színházi klubjának idei első produkciója az Isteni színjáték avagy. című a két színész előadásában emlékezetes sikert és nagy tetszést aratott. A biblia történeteket felvonultató darabban olykor improvizációnak, stand up comedynek ható jelenetek sorjázta szórakoztatóan, ugyanakkor tiszteletteljesen, megőrizve a jó ízlést. Méltán és megérdemelten szolt a vastaps a szereplőknek.

A RAGNAR, illetve a Csíki Játékszín koprodukciója Orbók Áron és Vass Csaba szereplésével az Újszö-

vetség történéseit vonultatta fel. Úgy, hogy a közönség egy színházi keretben láthatta a két színész egymással való versengését Jézus szerepéért, bemutatta a művészlelkeket, ennek a világnak emberi légkörét. A produkció egyedisége abból állt, hogy a nézők rögtönzéseként élhették meg a precíz, pontos, előre megírt játékokat, sőt, őket is bevonták az interaktív jelenetekbe. A közös, szórakoztató színházi játék, a remekül működő groteszk, ironikus humor, amely göbe tükörként is működött, a két színész teljesítménye mind hozzájárult ahhoz, hogy emlékezetes maradjon az előadás a nézők számára.

Az est után Savanyu Gergely színművész beszélgetett Orbók Áronnal és Vass Csabával. A két színész elmesélte: 2015-ben játszo-

ták először ezt a darabot Csíkszeredében. Eleinte tartottak attól, hogy mit szólnak az idősebb, vallásos emberekhez ehhez a témához, illetve a feldolgozáshoz, ám meglepetésükre a fiatalok mellett a nyugdíjasok szintén szerették az előadást. Még papok is gratuláltak nekik. Azóta már több fesztiválon jártak a produkcióval. A darab szövegbeli alapanyaga valójában az 1970-es években keletkezett Angliában, improvizációkon alapult. Ezt írták át úgy a próbákban, hogy gyakorlatilag új szöveggel keletkezett.

Az előadás alkotói több éve játszó Galaxis útikalauz stopposoknak című első közös előadásukat. A soproni közönség a mostani siker után a visszajelzések szerint azt is szívesen megnézné a tőlük.

MuseuMap

Cirkuszmúzeum a digitális múzeumi térképen

A Közgűjteményi Digitalizációs Stratégia program keretében november 10. és 12. között külsős szakemberek fotózták a Magyar Cirkuszművészeti Múzeum 100 főtárgyát, valamint 10 tárgyat 3D-ben is beszkeneltek. Ezek a tárgyak felkerülnek a www.museumap.hu oldalra, ahol az érdeklődők a kurzorukkal körbefogathatják és testközelben érezhetik ezeket a tárgyakat. A több oldalas dokumentumokat pedig lapozgathatják vagy akár le is tölthetik.

A Közgűjteményi Digitalizációs Stratégia (KDS) célja, hogy biztosítsa nemzeti kulturális örökségünk, közgyűjteményi kincseink minél szélesebb körű, akadálytalan hozzáférést a kultúrafogyasztók számára. A Magyar Cirkuszművészeti Múzeum muzeológusai a gyűjtemény szinte minden tárgytípusából válogattak a KDS számára fontos darabokat: dokumentumokat, műalkotásokat, tárgyakat, fényképeket és nyomtatványokat. A nyomtatványok körébe tartoznak a plakátok, szórólapok, képeslapok és belépőjegyek – mint például Nagyságos Freiszleder úr tiszteletjegye a Fényes Cirkusz 1942. szeptember 23-i előadására. A dokumentumok körében régi szerződések, okiratok, kéziratok kerültek digitalizálásra – mint például egy három oldalas kézzel írt jegyzőkönyv, amelyben a múzeum legnagyobb gyűjteményi egységének

gyűjtője, Gervai Imre artistaművész számol be az 5 Gervai artistacsoport megalakulásáról.

A Magyar Cirkuszművészeti Múzeum muzeológusai megpróbálták az alig két éve gyarapodó múzeum minden olyan izgalmas szegmensét bemutatni, amit 100 tárgyba be lehet sűríteni. A MuseuMap, a KDS program online platformja, remek lehetőséget nyújt arra, hogy szakemberek és laikusok számára egyaránt képet adjon a Nemzeti Cirkuszművészeti Központ fenntartása alá tartozó múzeum kutatásairól és gyűjteményéről, a Fővárosi Nagycirkusz és a magyar cirkuszművészet jelenlegi múzeumi reprezentációjáról. Ennek érdekében került a 100 főtárgy közé például a városligeti cirkuszépület 1971-es újranyitásával kapcsolatos adattár, a Váradi ugrócsoporthoz tartozó ugródeszkája, a Szabária utazócirkusz működési engedélye és Mészáros Mihály (Misi bohóc) amerikai kiküldetési rendelvevénye is. A cirkuszmúzeum muzeológusai minden gyűjteményi egységből válogattak régebbi és kortárs műtárgyakat is. Vogel Eric 1960-as években tervezett kosztümje mellett digitalizálásra került Polyák Eszter és Papp Janó jelmeztervezők egy-egy alkotása, valamint Kmetczik Gábor (Dodis) fényképei mellett Urbán Ádám egyik fotója is.

Szekáry Zsuzsanna
Fotó: Urbán Ádám

Az európai cirkuszok közül utolsóként zárt be a Fővárosi

Csendbe burkolózott a manézs, kialudtak a fények. Európa cirkuszai közül a Fővárosi Nagycirkusz zárta be utolsóként a kapuit. A koronavírus-járvány miatt elrendelt veszélyhelyzetben a kormány legfrissebb döntése értelmében 2020. november 11-től a szabadidős létesítményeket bezárják, így mi sem tarthatunk előadásokat. A Fővárosi Nagycirkusz

fenntartásának 131 éve alatt mindig a közönséget, Titeket tartott a legfontosabbnak. Most nemcsak a lelki és szellemi egészségetekkel kell törődnünk, hiszen az emberi egészség védelme a legfontosabb.

Bízunk benne, hogy a most bevezetett szigorúbb intézkedések a lehető leggyorsabban elérjék a céljukat és sikerül visszaszorítani a járvány

terjedését. Reméljük, hogy minél hamarabb ismét nevetéstől és taptól lesz hangos a manézs, Ti pedig csodákkal a szívetekben távoztok az előadásainkról.

Addig is vigyázzatok magatokra, vigyázzatok egymásra, mindenkinek jó egészséget kívánunk!

A Fővárosi Nagycirkusz társulata

Impresszum:

Magyar Teátrum – színházi magazin – megjelenik: július és augusztus kivételével havonta – 2009-ben alapította a Magyar Teátrumi Társaság Egyesület, 1053 Budapest, Királyi Pál u. 18. Telefon: 06 (20) 500-2714; alapító főszerkesztő: **Fekete Péter** – Kiadja a Magyar Teátrum Közhasznú Nonprofit Kft., felelős kiadó a Kft. ügyvezetője – Szerkesztőség: 5600 Békéscsaba, Andrassy út 1-3., – Örökös felelős szerkesztő: **Józsa Mihály** – Szerkesztő: **Kovács Attila** – Korrektor: **Nyerges Tünde** – Magyar Teátrum Online: www.magyarateatrum.hu, online szerkesztés: **Aradszki Zoltán** – Olvasói e-mail: level@magyarateatrum.hu, előfizetés-megrendelés e-mail: rendel@magyarateatrum.hu – Terjeszti a kiadó, a Lapker Zrt. és Magyar Posta Zrt., terjesztéssel kapcsolatos e-mail: terjesztes@magyarateatrum.hu – Grafika: **Lengyel Tibor**, LogoDepo Kft., Tel.: 06 (94) 511-350, e-mail: design@logodepo.hu, DTP: **Peidl Péter** – Nyomatás: Mediaworks Hungary ZRT., 9021 Győr, Újlak u. 4/a., Vezérgazdátó: **Szabó Ferenc** – Nyomdaüzem: 6729 Szeged, Szabadkai út 20. – ISSN 2061-1501

MagyarBrands 2020

Rátóti Zoltán, a Nemzeti Színház stratégiai igazgatója és Tóth Augusztina, a teátrum színművésze A kassai polgárok című előadás után vehették át Inzám Andreától a MagyarBrands 2020 elismerést.

A MagyarBrands program magyar vonatkozású, kiváló márkákat díjaz több mint tíz éve. Olyan márkákat, amelyek a magyar szellemi munka méltó képviselői hazánkban és határainkon kívül is. Színházaink közül

idén a Bábszínház, a Budapesti Operettszínház, a Dumaszínház, a Katona József Színház, a Madách Színház, a Nemzeti Színház, az Örkény Színház és a Vígszínház munkáját ismerteti a MagyarBrands szakértő csapata.

Érkeznek a felajánlások

A Nemzeti Színház a Rómeó és Júlia című előadására 8 fős díszpáholyát ajánlotta fel licitre a közmédiának Jónak lenni jó! jótékonykassza kampányában, amelynek idején kedvezményezettjei az autista gyermekek és családjaik – hangzott el a Kossuth Rádió Jó reggelt, Magyarország! című műsorában.

A Nemzeti Színház 8 fős díszpáholyát a jövő évad egyik Rómeó és Júlia előadásán vehetik igénybe a

licit nyertesei, akik kulisszajárson is részt vehetnek majd – mondta el a műsorban Rátóti Zoltán Jászai Mari-díjas színész, rendező, a Nemzeti Színház stratégiai igazgatója. Hozzátette: a kulisszajárson egyebek mellett a színház háttérberendezéseit, az öltözőket, a gépészetet és színpadtechnikát tekinthetik meg az érdeklődők.

A közmédiának Jónak lenni jó! egésznapos műsorfolyama december 20-

án kilencedik alkalommal várja a nézőket és a hallgatókat. A jótékonykassza kampány támogatói egy autista gyereket és családjukat segítő diagnosztikai és terápiás centrum létrehozásához járulhatnak hozzá. A 13616-as adományvonal tárcsázásával vagy sms-sel hívásonként és üzenetenként 500 forinttal lehet támogatni az autista gyereket és családjukat segítő Együtt az Autistákért Alapítványt.

